

د ژوند نه ناامېده په ژوندون هي لکه مړه
نالوانه ژوندون کړې ملگرتيا ل د ژوندوده

ژوندون

پروين احمد ناتوران

Uploading to other domains or freeware drives is prohibited

ژوندون

پروین احمد ناتوان

ټول حقونه د لیکوال په حق کښې محفوظ دی

ژوندون	د کتاب نوم:
پروین احمد ناتوان 03449756354	لیکوال:
ټال سوات	زیرپون ځای:
علی گرامه سوات	کل:
د اپریل ورمبې ۱۹۷۲ء	د زیرپون نېټه:
۵۰۰	شمېر:
سپتمبر ۲۰۱۳ء	د چاپ کال:
۱۸۰ روپۍ	بیعه:
سعید احمد انجم	کمپوزنگ:
نقیب احمد جان	ټائټل / اهتمام:
پروین احمد ناتوان	پروپ:
اتل افغان سوات	ادبی خدمت:
مشرف پرتهنگ ایجنسی	چاپ خانه:
شعب سنز منگوره ، معراج بکسپلرز کبل	د موندلو درکونه:
علی کتابتون شاه ډېری سوات	

جان کتاب کور کبل سوات

نقیب احمد جان اینټر اوزر حاجی اقبال پلازه کبل سوات فون: +92 345 951 6961

e-mail: naqibahmed@hotmail.com , naqibahmad@jan@yahoo.com

تـــرون

- د مور او پلار په نوم چې زه ئې د معذورتيا باوجود په خپلو پښو د ودروېدو جوگه کړم.
- د خپلو دوو لونیو او پینځه زامنو په نوم چې زما زړه ته ډېر نژدې دی.
- د خپل سکول گورنمنټ هائی سکول کانجو (ستیا د گران او محترم ملگری محمد خورشېد عرف طالعمند استاد صېب په نوم — چې ساعت په ساعت ئې زه ادب طرف ته پارولې یم او تر دې دمه ئې زما حوصله افزائی کړی ده.
- د هائی سکول کانجو په نوم چې زما شاعری په کښې وده وموندله او د ستیا د ټولو ملگرو په نوم — چې زما شاعری ته په درنه سترگه گوری.

پروین احمد ناتوان

د ناتوان صېب ژوند

ناتوان صېب د سوات عليگرامې کلی اوسېدونکې دے. په وړوکوالي کېنې د پوليو د مرض بنکار شومے دے. په جسماني لحاظ معذور دے خو په ذهني او روحاني لحاظ ډېر تندرست او توانا دے. د حساس زړه خاوند دے. شاعري ئې د درېدلي او خورېدلي زړه په کيفياتو گواه ده.

ناتوان صېب د علم او پوهې په لحاظ توانا دے. شپاړسم ئې په پښتو کېنې کړے دے او د تدريس په فن کېنې د سي. ټي پورې رسېدلے دے. نن سبا په يو سرکاري هائي سکول کېنې د تدريس د پېغمبري پېشې سره وابسته دے. جمالياتي لېوني ذوق ناتوان صېب د شعر د فن سره آشنا کړے دے. شاعري ئې د ذهنيت پوره پوره عکاسي کوي. د دوي شاعري نه په واضح ډول معلومېږي چې ناتوان صېب يو داسې مذهبي شخصيت دے. د چا چې د ژوند هلې ځلې سوچونه فکرونه او تصورات د الله تعالی د رضا په خاطر د پوهې خورولو او احساسات بيدارولو نه چاپېره چورلي. د ناتوان صېب کوشش دا دے چې انسان د دې قابل کړي چې هغه يو بنکله ژوند خپل کړي او نورو ته د بنکلي ژوند موقع په لاس ورکړي. انسان دې

هر څه کوی خو هغه څه کوم چې د مذهب او قانون د کړنو نه بهر نه وی.

ناتوان صېب د مینې غزل لیکي خو مینه محدوده کوی نه. د هغوی د مینې ابتدا د الله تعالی سره د مینې نه کیږي. لکه چې وائی:

په گلستان کښې دې څرگند دے وجود
هره غوتی هره غنچه کښې ته ئې
جهان روښانه دې په نمر ښکاریږي
د نمر په هره پلوشه کښې ته ئې

ناتوان صېب د حب الهی او حب رسول سره سره د خپل وطن خپلې خاورې سره هم بې کچه مینه لری او دا هم یو فطری خبره ده لکه چې وائی:

د سوات د غرونو قدرتی ښکلا کښې
د دنگو غرونو په ابشار مئین یم
یواځې نه لرم سپرلی خیالونه
ناتوان د ژوند په هر بهار مئین یم

ناتوان صېب یو مئین زړه لری او د الله تعالی د هر تخلیق سره مینه لری لکه چې وائی:

حسن د جانان مې د خالق د فن شاهکار دے
حکمه مې زرگه پرې له فطرته مئین بنسکاری

ناتوان صېب ترقی پسند ذهن لری او هر هغه عمل مسترد کوی کوم
چې د وطن او د ملت د ترقی په لاره کښې خنډ کيږی. دغه عمل که د
خپل وی که د غېر وی. د مالدار که د غریب وی. د هر چا چې وی لکه
چې وائی:

چې د ذات په ائینو کښې غټان بند وی
دلته څوک به کوی وروڼو د نهر سوچ
چې انسان وی د انسان بنسگره غواړی
بد خصلته کوی تل د بل د شر سوچ

زه د ناتوان صېب شاعری خوښووم البته فی الحال ورله یو
خاص معیار نه ټاکم چې دا خبره د یو فرد کار نه دے بلکه د اولس
دے. اولس به د دوی کتاب گوری او اخر فېصله به ئې په یو خاص
معیار او کړی او دغه معیار به یو مسلم معیار وی.

په ډېره مینه

عبدالرحیم روغانی

گل کده نمبر ۳ سوات

ژوند مے اوسې

څوک وائی چې د خوشحال مشال بلیږی نه؟ څوک وائی چې د رحمان کاروان چلیږی نه څوک وائی چې د حمزه اواز غږیږی نه او څوک وائی چې د غنی غمې پر قیږی نه راشی وگورئ دا څه دی . دا څوک دے . دا ناتوان صېب څه شے کوی . اے دے د هغه تپال غږ مے نه دے چې جرس ئې امیر کروړ کړنگاؤ . د هغه لښکر سر تېر مے نه دے

چې بېرغ ئې پېر روښان رپاؤ . ولې نه دے خامخا دے وگوری . په گوتو کښې ئې هغه قلم دے چې پښتو لیکي . ستا پښتو، زما پښتو، زمونږ د خوږې مورجانې خوږه پښتو، تشه سپینه نه، تکه سپینه او سپېڅلی پښتو .

د ناتوان لویی په دې کښې ده چې ښکړې هم دے او سپینزړې هم دے . د ادم هر بچے خپل ورور گڼی او بیا افغان د سترگو تور گڼی . له هرې ښکچاری . مینه کوی او له هرې لوائے چاری . کرکه کوی . د مینې ، مرستې او امن هر کلے کوی او د کرکې ، تریگنۍ او اړی گړی مخ نیوے کوی . کلک باوری دے چې اسلام رښتونے دے، هره وینا او هر پیغام ئې رښتونے دے . قران هغه پورې ده چې سرے د سپړیتوب تر بامه رسوی . خوږ پیغمبر هغه لارښود دے چې وگړی د جنت تر ور ورولی . دغه کلک مزے کلک نیول پکار دی . په دغه روښانه لاره تلل پکار دی .

ناتوان صېب پښتونولی هم په درنو کانیو تلل غواړی . د پښتون اولس کره وړه، دود دستور او تاریخ په ښو ټکو ستائل غواړی . پالل ئې غواړی او سمبالول ئې غواړی . غواړی چې پښتون دې تل وړ وی پر دې نه شی . تل دې بر وی لر دې نه شی . ناتوان د پښتون په بده ورغ ځورېږی . په دې پوهیږی چې که پښتون د زړه سترگې او د سر یريڅې خلاصې کړی نو پوهه به شی چې خپلې ناپوهۍ او بې علمۍ ئې گربوان څیرې کړو . خپلې ځان ځانۍ تالا ترغه کړل . د پردو لاسو هنې په سر مخ وټکول . پوهه به شی چې په غولوونکو نارو غولېږی . په پردی ټوپک نازیږی خپله پوزه ئې په

خپله چرڼه غوڅیږی - اوس سیالی او خوشحالی چرته ده، شمله کوم
 ځانے ده - نېکنامی چرته ده - هر څه په اباسین لاهو دی - ناتوان هیله
 من دے چې که پښتون پښتون شو نو سیال به شی که ځان ئې
 وپېژندنو خان به شی -

ناتوان صېب شاعر دے او د شاعر زړه د بنکلا کور وی -
 شاعر د بنکلا راټولونکے وی او د بنکلا خورونکے وی - د فطرت له
 هرې برخې د زړه د خوبنې توکی راټولوی - له دغو بهلا بېلو توکو د
 خپل او د بل د زړونو په تختو د بنائسته بناپېری انځورونه رغوی - د
 سپرلی په گلونو گرځی او رنگونه ټولوی - د یار په رخسار پراته
 داغونه پتوی او د پاسه پرې خالونه جوړوی - د زړه په چاپېرچل کښې
 کشمالي زرغونوی - تا خوشحالوی، ما خوشحالوی او په ژوند مو
 ډاډوی -

د ناتوان قلمه: گړندے اوسې، سترے مه شې، گورې ځان
 پوره ونه شمېری، چرته غره نه شې، خپل پخوانی او اوسنی هملازې
 هېر نه کړې - هر یو ځانگړے چال او چل لری - لارې ئې ویستې دی،
 لارې ئې وپېژنه او لاره دې وباسه، ناتوانه مه شې ——— یا الله
 قبوله کړې دعا زما.

بدرالحکیم حکیم زے
 نېټه: ۱۵ اگست ۲۰۱۳ع

هسې وائی چې ناتوان یم ناتوان نه دے

شاعری د الله تعالی عطیه ده چې چاله غواړی هغه له دا ملکه ورکړی. څنگه چې د الله تعالی په نورو مخلوقاتو کښې غټ کچ، کمزورے زور، بد شکر او بنائسته په هر یو جنس کښې موجود وی هم دغه د شاعری د کمال او د ملکې حال دے. ځنې داسې شاعران وی چې ډېر تعلیم لری، ډېره پوهه لری او د دغه تعلیم او پوهې په موجودگی کښې شاعری کوی ولې بیا هم هاغه شاعرانه روح د هغوی په شاعری کښې په نظر نه راځی دا ځکه چې خالق خو پوهه ورکړی وی خو د شاعری ملکه ئې اعلی نه وی په دغه سوب ئې د شاعری دا اړخ د کمی او کمزوری بنکار وی. بل اړخ ته بې تعلیمه شاعران وی چې پوهه او علم خو ئې محدود وی خو د شاعری دا طاقت ورله خالق په مزغو کښې داسې ایښی وی چې الفاظ لری، لری، راځی او پخپله ترینه امپلونه او هارونه سازېری. دا منم چې به پکښې لوی علمي بحثونه نه وی، غټې غټې مسئلې به پکښې بیان شوی نه وی خو د شعر کومه بې ساختگی او کوم خوند چې په دې شاعری کښې پروت وی د هغې لوی مثال زمونږ سره د پښتو اولسی شاعری ده. په اولسی شاعری کښې د ټولو نه لویه خبره روانی ده. دا روانی د اگاهی او پوهې په نتیجه کښې نه بلکې د

شاعرانه مزاج درلودلو په تتبجه کښې په وجود کښې راځي او د قدرتي او مصنوعي فرق دلته ظاهرېږي. بيا هغه شاعران چې شاعري ئې دغه اولسي رنگ هم لري او د دې سره سره علم او پوهه هم لري هغوی ځان له يو جدا او ځانگړي مقام تر لاسه کولې شي.

د ښاغلي پروين احمد ناتوان صېب پرگوټي او زود نویسي. خو څو څو ځله هېران کړي يم. ډېر په لږ وخت کښې ډېر ليکل کول د دوی د شاعرانه مزاج عکاسي کوي. د ناتوان صېب والد محترم هم شاعري کوله يعنې دا ملکه دوی ته په وراثت کښې راغلي ده. د دې سره سره ناتوان صېب يو لوستی انسان هم دے. طمع لرم که هم دغسې ناتوان صېب د شاعري، مشق جاري وساتي نو قام له ډېر څه ورکولې شي. د دې سره سره که هغوی د شاعري په محاسنو او معائبو هم نظر ولري نو کلام به ئې نور هم خوندور او گټه ور شي. هر څو که د پروين احمد صېب تخلص ناتوان دے خو د شعر په مېدان کښې او د خيال په وسعتونو کښې ناتوان نه بلکې ښه توانگر دے. د شاعري، ملکه په خلاص مټ لوتی الله ورکړي ده اوس د دې روزنه او پالنه د ناتوان صېب کار دے. الله دې وکړي چې د ناتوان صېب دا توان ورځ په ورځ سېوا کيږي او د هغوی د کلام دا حصه (کومه چې د ژوندون په نامه ستاسو په لاسو کښې ده) دې الله تعالی د پښتون قام د بريالتوب سبب وگرځوي. امين _____ په مينه

نقيب احمد جان

نېټه: ۲۰ ستمبر ۲۰۱۳ ع

مونږ هر انسان ته د خپل ځان قدر بنودلې مدام
 ناتوانه مونږه د نفرت نه لاس په سر خلق يو

لكه څنگه چې د پاسني شعر نه څرگنده ده پروين احمد ناتوان صېب د
 نفرت نه نفرت كوونكې او د مينې سره مينه كوونكې يو ډېر حلیم ،
 شفيق مينه ناك او خوږ انسان دے كه جسماني طور هر څه وي خود

لوړې ارادې او مضبوطو اعصابو خاوند دے او هم داسې د هغه شعر د هغه د پاک کردار او بنو اخلاقو ائینه دار دے. پروین احمد ناتوان که یو طرف ته په سوات یونیورسټی، کبې د پښتو په ایم اے کبې دویم پوزیشن حاصل کړے دے نو بل طرف ته یو بهترین استاد هم دے. او هم دغه هر څه د دة په ذهانت او قابلیت دلالت کوی.

ناتوان صېب که هر څو د شعر په مېدان کبې نوے دے خو گامونه کوټلی اخلی. خوبیا هم یو مقام ته رسېدل به وخت هم اخلی او خواری به هم غواړی. پښتانه هسې هم ټول په ټوله شاعرانه مزاج لری خوبیا چې کوم شاعر په باقاعده توگه د شعر د زده کړې کوشش کړے دے ځان ئې د شعر په رموزو او فنی تراکتونو پوهه کړے دے نو هغه ارومرو یو مقام ته رسېدلے دے. خو د دې له پاره د خپلو مشرانو شاعرانو او نقادانو کتابونه لوستل غواړی او استفاده ترې کول غواړی او که ممکنه وی او ناسته پاسته ورسره اوشی نو ډېر څه ترې حاصلولے شی. زما یقین دے چې دے به هم د دې مشرانو نه بالواسطه یا بلا واسطه استفاده او کړی او پء راتلونکی وخت کبې به ځان له یو ځانگړے مقام حاصل کړی. الله دې او کړی چې هم داسې اوشی. امین.

په ډېر درناوی

محمد حنیف قېس

۱۷ ستمبر ۲۰۱۲

د ناتوان صېب توانا شاعری

پروین احمد ناتوان صېب د نوم د حده پورې اسم بامسمی دے بېخی که د شخصیت په یو اړخ کښې ئې د پروین د نرگسیت او نفاست رنگینۍ ده نو بل اړخ ئې د احمد د صداقت او الوهیت پلوشې خپروې ناتوان تخلص که ئې د خالق او مخلوق په مابین د طاقت د تفاوت په اړه ایښه وی نو ټیک ده خو که د ښاغلی مراد خپل ظاهری وجود د نقص ترجمانی وی نو زه ورسره اتفاق نه کووم ځکه چې منزله کچ کېدو له چې کوم فکری الوت او حوصله پکار ده هغه د ښاغلی دومره توانا ده چې د ناتوانۍ دا احساس ئې غلے کرے دے. بله دا چې ښاغلی په خپله سینه کښې د مینې د طاقت هاغه اباسین لری چې غورځنگونه ئې په کابو کښې لارې وباسی. ښاغلی ناتوان صېب چې نشست ئې په موسکا او برخاست ئې په دعا وی په ورمبې نظر کښې چرته د پختونخوا د غریزی سیمې شهل بلبل بانډه چے ښکاری خو چې کله شونډې وسپری نو د جبرانېدو تر حده فلسفیانه خبرې ئې د اورېدونکو پام ځان پله وگرځوی. سکینه جوسه ئې د مینې په اور د جلیا کېدو ښکاره نڅښه ده چې دې خیال ته نوره وده ورکوی چې :

هلک چې تور شی لونگین شی
جینی چې توره شی بنگری دې خرڅوینه

خو د بناغلی د پوره کلام د لوستو نه پته لگی چې د هغه زړه د مجازی عشق لمبو نه بلکې د حقیقی مینې تاوونو او د خپل قام دردونو ستی کړې دے. خو ستی زړه ئې په یو سنگر هم نه حوصله بایلیلی او نه د مایوسو سره مخ شوې دے ولې چې دا د شاعر زړه دے. پوهانو وئیلی چې زړه په اصل کنبې د بې دریغه خیالونو او لا محدوده جذباتو نړۍ ده چې د صبر جرنده پرې لگیدلی وی خو کله کله چرته په یو درز ترې یونیم سرکشه خیال او یا یوه نیمه بې واکه جذبې ظهور ته راشی که د فلسفی د زړه وی نو د وخت د زلفو په ولونو کنبې د فکری نتیجې په لټون شی، که د مفکر د زړه وی نو د ناویاته جهانونو په بادولو سر شی او که د شاعر د زړه وی نو د وخت د زلفو په ولونو کنبې ورک فلسفی او د ناویاته جهانونو ارمانی مفکر ته د امېد سندرې شی غرض دا چې شاعری هاغه سیمایی وصف دے چې په بنسکته کېدو پورته کېدو کنبې د یو قام د اجتماعی سوکالی او پرکالی انگازة وی. ناتوان صېب د هاغه بڼه نصیبو د قافلې نوې مل دے چې خالق کائنات ورته دا وصف وربخښلے دے. د نن ناقدان که ئې هر خو د شعر په صحت او سطحیت نیوکه کوی خو دا هیڅ کله نه شی وئیلے چې بناغله فکری تنوع او فنی صنایع نه لری د ادب د پوهانو د وینا تر مخه د نااشنا ترکیبونو په راوړو او بې ځایه استعارو او کنایو یو شاعر خپل معقولیت او ځلوی خو شاعری تته کړی باند چې بناغله ناتوان صېب د دې احساس تر مخه خپلې شاعری له داسې عوامی او ساده انداز ورکړې دے چې د کلاسیکی شاعری خوندي بیا تازه کړې دے.

د خپل چاپېرچل د ساندو او سندرو واره کيفيتونه ئې د خپل حساس قلم په ژبه د يو زيرک نقاش په شان د تصور نه تصوير کړې دى او په بعضې ځايونو کښې ئې د وخت د ستمگرو اذرى په دې غرض کړې ده چې بئيد څوک ابراهيم راپاخى او کوپړى ئې داسې اونولى چې د امن او سوکالى راتلو ته لاره هواره شى، وطن گلونه او ټوکوى، سيندونه ئې سندرې او ابشارونه ئې سازونه پورته کړى، مارغان ئې د فطرت د بنکلا په نغمو او اولسوال ئې د محبت په زمزمو کښې ډوب شى ښاغلى په دې وجه هم په شاد تپولو لائق دى چې د نيشت نيمگړتياوې باوجود ئې تر خپله وسه د اولس د فکرى رهنمائى او سپيڅلې رهبرى د پاره خپلې تلوسې د وزن او بحريه چوکاټ کښې د بندولو زيار کړى دى. د کتاب د ضخامت د زياتېدو د ويري مې د ښاغلى د کلام د نمونو راوړونه قصدا ډډه کړې ده دا اوس په لوستونکو ده چې د ښاغلى د کلام په باب له زما سره څومره هم خيال دى په اخر کښې به دومره اوليکم چې پښتانه به د ناتوان صېب د کلام دا وړمبى مجموعه دې د ميوه دار بوټى وړمبې بار وگڼي چې که خبر وى سپرلى په سپرلى به پوره بار ته ورسى - ان شا الله.

د ټولو مينه والو د ښک مرغى په هيله

مفتاح الدين خاکسار

سترسکتر کبل پښتو ادبى تړون کبل

نېټه د جون پنځمه کال ۲۰۱۳

محترم ناتوان صېب په ما گران

زه ځان دومره جوگه نه گنم چې خپل استاد محترم جناب پروين احمد ناتوان صېب او د دوى په شاعري بحث او كرم خو دخپل طرف نه به د دوى او د دوى په روحاني، اصلاحي او د مينې نه په ډكه شاعري يو څو خبرې او كرم.

د گران ناتوان صېب په شاعري كښې چې څه شى زما ډېر زيات خوښ دى هغه د فكر او خيال ازادى ده. دا د دوى د شاعري كمال دى چې كه لوستونكى ورته د مينې په نظر او گوري نو ټوله شاعري به ورته مينه مينه ښكاره شى او كه لوستونكى ورته د پښتون وگړي د اصلاح او عكاسي په نظر او گوري نو د دې قام د پاره پكښې ډېرې په زړه پورې او د كمال ډكې خبرې موجودې دي. د اولس د ماضى، حال او مستقبل متعلق په شاعري كښې داسې بې مثال شاعرونه موندل شى چې اورېدونكې ورته گوته په خله ودرېږي.

پروین احمد ناتوان صېب چې څنگه په عام ژوند کېنې ساده خوش مزاجه او د مینې ډک انسان دے. شاعری ئې داسې معلومېږي چې د دوی د ژوند عکاسی کوی. که مونږ داسې اووایو چې د ناتوان صېب شاعری په انسان کېنې د ژوند سره مینه او جذبه پیدا کوی نو دا به غلطه نه وی. پروین احمد ناتوان صېب د خپلې شاعری په سبب د ادب د ډېرو نوو گلونو په زړونو کېنې لکه زما غونډې یوه سحر انگېزه جذبه پیدا کوی. داسې ئې ما غونډې نا پوهه له هم په دې میدان کېنې د شعر او ادب جنډه په لاس کېنې راکړې ده. زه چې څه نه څه غزل، نظم یا نثر لیکم دا هم د دوی سره د نزدېکت او قرب ثمره ده.

مونږ دعا او امېد لرو چې د دوی لاس به زمونږ په سر مدام وی. او پښتون قام له چې دوی کوم خدمات او کړل دا به تل یاد لرلې شی. زه د پروین احمد ناتوان صېب شکریه ادا کووم چې دوی په دې میدان کېنې زما څومره اصلاح کړې ده نو په دې باره کېنې به زه لوستونکو ته یو شعر ډالی کړم.

که هر خو د ژوند په ستړي مېرو گرځم
خو چې ستاسو در له راشم نو دمه شم

په ډېره مینه

نادر خان نادر

سوات (نماینده ځلنده رساله پېښور)

د ناتوان صېب شخصیت

د ناتوان صېب شخصیت د تعريف محتاج نه دے. د دوی ژوند د همت او حوصلې يو پرانیستې باب دے که ژوند هر څومره د هلو ځلو سمندر شی خو ناتوان صېب د دې سمندر په ويخ کښې د يوې داسې سيپې حبثيت لری چې په ډېری حوصلې او همت سره ځان يو قيمتی لعل غونډی څرگندوی. که دوی معمولی معذورتيا هم لری خو د دې باوجود د وجود دا معذورتيا د احساس په ډېره بېعه هم په نا امېدی نه څرخوی. ځکه چې د دوی قلم معذور نه دے. ناتوان صېب د قوم د بچو د مستقبل يو ډېر ښه معمار او محافظ هم دے چې په گورنمنټ هائی سکول کالجو کښې استاد دے. په دغه اداره کښې دوی په خپله هم استاد پاتې شوی دی. او د دې سره سره په ادبی مېدان کښې د پښتو ادبی غونډو سره ئې زما مخامختيا کړې ده.

ناتوان صېب يو ښه انسان دے چې په کلی سکول او معاشره کښې ورته په خپل خپل ځانې ډېر ښه مقام حاصل دے. په پښتو شاعری او ادب کښې ورته لوړ مقام حاصل دے.

په ډېره مينه او درناوی سره

سید عمران خان بی ایس ادبیات کله علی گرامه

مننې او يادونې

زه دا خپله وړمبې مجموعه د گرانو لوستونكو په خدمت كښې وړاندې كؤم زه دومره پوهه ليكوال نه يم خوبيا هم يو شاعر، اديب، فنكار او يوليكوال كه هر څومره ښه تخليق هم وكړي خوبيا هم د خپل كار نه مطمئن نه وي نو په دې وجه به دا فېصله گران لوستونكي كوي چې دوى دا ليك څومره خوبسوى؟ او زما دې تصنيف ته په كوم نظر گوري؟

د اتل افغان بې حده شكرية ادا كوم چې زما د كتاب د چاپولو په لړ كښې ئې ډېرې ذمه دارى، په سر اخستې وې. په تېره بيا د ليكوالو بدر الحكيم حكيم زى، روغاني صېب، حنيف قېس، نقيب احمد جان، مفتاح الدين خاكسار، نادر خان نادر او سېد عمران خان ډېره زياته مننه كوم. ددې نه علاوه د خپل سكول د پرنسپل ميا سېد واحد صېب او نورو استاذانو ملگرو كريم شاه، سېراج خان او شاه حسېن سره سره د سكول ټول ستياف او ماشومانو لپاره درناوې چې زما شاعري خوبسوى.

په ډېره مينه او خلوص

پروين احمد ناتوان

حمد

د کائنات هر هره زره کښې ته ئې
چې کوم خواگورم په هر څه کښې ته ئې

ئې په اسمان نمر او سپوږمۍ ستورو کښې
زمکه درياب ورشو او غره کښې ته ئې

په گلستان کښې دې څرگند دے وجود
هره غوتۍ هره غنچه کښې ته ئې

ستا د جمال په کښې کوم تماشه
چې د سپرلی هره وږمه کښې ته ئې

جهان روښانه دې په نمر ښکارېږي
د نمر په هره پلوشه کښې ته ئې

په دې گواه به وی ناتوان هر ځای کښې
زما بدن او زما زره کښې ته ئې

حمد

په صحرا په چمن ستا دی بنکلاگانې
د گلونو په غنچو دی خنداگانې

رېه ورځ کښې دې جهان په نمر روښان دے
تورو شپو کښې د سپوږمۍ دی رڼاگانې

هر يو څيز دې د تخليق رېه شاهکار دے
کۀ او به دی او کۀ اور کۀ هواگانې

ستا درياب دے سمندر کۀ ځنگلونه
په هر لور دی ستا د حسن ځلاگانې

د همه مخلوق مالک ئې هم رازق ئې
کامل ذات ئې ته د شاپې او ودانې

زۀ ناتوان دا ستا د رحم طلبگار یم
کړې قبول مې منتونه دعاگانې

نعت شریف

گله پۀ تاده په داربن کښې دعظمت انتها
په کائنات کښې دې خوره ده درحمت انتها

چرته سوالگره دې تش لاس هم رخصت کړه نه دے
داسې خوتش لاس کښې وه ستا د سخاوت انتها

دا ستا پۀ غږ چې د بنمان سره شول وروپنه وروپنه
دا دې بنکاره ده په جهان د محبت انتها

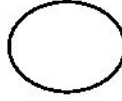
شق د قمر دې د بنمانوله مثال ژوند دے دے
شوه دې بنکاره په هغه وخت د کرامت انتها

ناتوانه سر به په سجده ږدی خپل امت د پاره
دا به ئې مونږ د پاره وی د شفاعت انتها

د پښتونخوا بچے بچے خپله ثانی نۀ لری
صلاحیت لری خوهره اسانی نۀ لری

هغه قامونه خپل وطن او اولس پورته بوخی
چې وفادار وی او هغوی بی ایمانی نۀ لری
قام می شهرې راوی نوی انقلاب له هر ځل
خو هلته بندی چې ئې خولې شی معانی نۀ لری
چې مینه نۀ پیژنی بوتی د نفرت نالوی
څنگه انسان شی چې جذبات څوک انسانی نۀ لری
زما اولس هغه قامونو ته به خود پسخیږی
چې وی سوکاله او وطن خپل کښې گرانی نۀ لری
زما اشنا سره دې هسې څوک سیالی نۀ کوی
ځکه هغه هېڅ قسمه نقص جسمانی نۀ لری
ملگرو هر انسان درانه گوری تل هغه قام ته
چې دیو بل نه قربانیږی ځان ځانی نۀ لری
خدمت دیو بل له مدام ځوانې جذبی پکار وی
خبر دے که زور وی او پۀ تن وجود ځوانی نۀ لری

ناتوان د زړۀ په ځانی ځان گڼی د ټول کلی ځان
شه که صورت باندې عاجز دے او ځانی نۀ لری

د خپله حسنه اے گل خندانه څه خبر ئې
په تا پسې څه حال مې دے زمانه څه خبر ئې

ستا جدائی چې کوم لړزان په ما راوستے اشنا
په خوله مسکے خو مې د زړه طوفانه څه خبر ئې

د زړه پرهر چې مې ستا یادو سره بیا خولې اوکړې
زړگيه ته مې د لمبه ارمانه څه خبر ئې

د احمد شاه او خوشحال خان بچیه دا څه کیږي؟
خپل دی لږ اوگوره تاریخ افغانه څه خبر ئې؟

بې له وحدت نه زمونږ بیا هم بله لاره نشته
تس نس اولسه ته د خپله شانه څه خبر ئې

سل ځله مه وژنه ځان یو ځل دې نېټه ده د مرگ
ځان په ژوندونې وژنه مه ناتوانه څه خبر ئې

ژبه

شى گتله كل جهان په خوږه ژبه
بيا موندې شى اوچت شان په خوږه ژبه

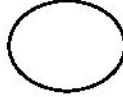
كه هر څومره نازك وخت وي نازولو
بچ به اوسوله نقصان په خوږه ژبه

هم كردار د هر انسان پرې بڼه بنكار پرې
هم انسان وي په امان په خوږه ژبه

په خوږه ژبه همه دنيا خپل پرې
يو تر بله شى گزران په خوږه ژبه

نه رغيرې څوك د ژبې له ازاره
گوره خوږه له يو درمان په خوږه ژبه

چې د وخت د خفگان زور پرې ورسې شى
زر پخلا شى بيا ناتوان په خوږه ژبه

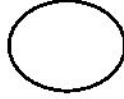
مینه خو فطرت دے مینه کار د پرېښودونۀ دے
 زۀ هسې بلبل یمه چغار د پرېښودونۀ دے

هره سیمه گل چې وی گلونه غېرې غېرې وی
 زۀ هسې بورا یمه بهار د پرېښودونۀ دے

گل مې مسافر دے ورته زۀ سترگې پۀ لازیمه
 گران که انتظار دے خو دیدار د پرېښودونۀ دے

مخ مې زیر نرگس په ځیگر خون لکه لاله یمه
 زۀ پسي رنځور یمه خویار د پرېښودونۀ دے

زۀ چې د جنت په مثل سوات گل و گلزار لرم
 وایمه ناتوان گل و گلزار د پرېښودونۀ دے

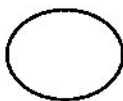
په سور سپرلی کنبې بویؤم گلونه
په مینه پایم خوینؤم گلونه

که هره خواراته مېره مېره شی
کؤمه کرزرغونووم گلونه

کوی حساب څوک په سپرلی د گلو
څومره ساده یم شمارووم گلونه

په گلستان کنبې لېونې لېونې
په مخه ځم او ټولووم گلونه

ناتوان د نوم دې وظیفه کؤومه
بس یادؤم او یادؤم گلونه

بنکارگاه کبني د ژوندون هر تن لري د ژوندون حق
پکار نه دی ترورپل هم د ميړي د ژوندون حق

ورکړي هر ذی روح لره خالق حق د ژوندون
بيا ولي څوک عبث د چا ترورپي د ژوندون حق
په وجه د انسان دارنگيني ده د جهان
دنيا کبني ورونيو شته د هر سړي د ژوندون حق
د چا د عشق له فېضه چې ژوندون کبني يم ژوند
زه غواړمه امان کبني د زرگي د ژوندون حق
بنه نه بنکاري زما نظر کبني هغه تن ربنستيا
چې دلته څوک هم اخلي د څاروي د ژوندون حق
مذهب کبني مو شته حق د هندو هم او فرنگ هم
اسلام کبني ورونيو شته ديهودي د ژوندون حق
زلمي او هره پېغله په تعليم بنکاري زبا
گنمه زه تعليم د هر بچي د ژوندون حق

ناتوانه دلته بنکاري راته هغه لېونه
چې نه گڼي څوک هم د لېوني د ژوندون حق

په سوات يونيورسټي كښې د تعريفى سند د وصولۍ
په وخت فى البدیهه نظم

سوات يونيورسټي

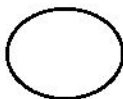
خالقه پورته بوځي نوره سوات يونيورسټي
د سوات اولس د پاره ده سوغات يونيورسټي

د دې يونيورسټي باني اباد غواړمه تل
چې مونږ له راکوي اوس مراعات يونيورسټي

چې مونږ ئې په رڼا کړلور وښانه د تعليم
نن دلته راکوي چې سندات يونيورسټي

کوم تن چې هم دې ښک کار کښې اغستى ده حصه
هر تن له دې کړي لوړ ب درجات يونيورسټي

په علم دې خړوب شى قام د سوات يونيورسټي
ناتوان له چې راپار کړو نن خيالات يونيورسټي

چې راشی تصور کښې مې جانان زمونږ د کلی
رایاد هسې منظر شی گلستان زمونږ د کلی

اوس هغه شان یاران هغه دوران او خلوص نشته
مزار مې جوړوی زړه کښې دوران زمونږ د کلی
کولې چې به پېغلو مرمړینې خنداگانې
ساده وو هغه وخت کښې هر یو ځوان زمونږ د کلی
هر کشر به د مشر خپل کؤو قدر بې شانه
څه داسې هر انسان وو قدر دان زمونږ د کلی
څه خوند د اختر ونو وو څه مینه محبت وو
کؤومه هغه وخت پسې ارمان زمونږ د کلی
گرمۍ کښې چې به سورې ته راغونډ همه یاران شو
اوس هم هغه موجود دی چناران زمونږ د کلی
د کلی د سپرلو او رنگینو مزی څنگ هېر کرم
هر گل وو د سپرلی گل خندان زمونږ د کلی

وئیل ئې چې همزولو یو غزل ترې نوے اوړو
دا بنه ده چې لیکوال مو دے ناتوان زمونږ د کلی

د دې چمن سپرلې او هم گلونه سمسور غواړم
د هر يو ورور ئې زړه کښې ارمانونه سمسور غواړم

راځئ وروڼو چې مينه روري وشيندو جهان کښې
په دې د خپل اولس زه ايمانونه سمسور غواړم

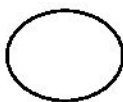
ملگرو چې پکار شو د يو بل په دې جهان کښې
د دې د پاره خپلو کښې فکرونه سمسور غواړم

يو ځلې خوبيا هغسې زړگيه پيښه وکړه
را اوگوره ستا هغه نظرونه سمسور غواړم

د يو بل په خدمت کښې که مونږ ورک شو نو ورک نه يو
د يو بل په تکليف کښې خدمتونه سمسور غواړم

چې اونيسو لمن د امن لري د نفاقه
د هر يو افغان ورورنه دا لوظونه سمسور غواړم

خالقه زه ناتوان لاس په دعایم ځکه تاته
هر خواته په دې خاوره بهارونه سمسور غواړم

نن گنگوسے دے چہ سحر اختر دے
خومی پہ قام دشور و شر اختر دے

دلته مسکا د چا پہ شونہو نشته
لہ خاموشی دک پہ خبیر اختر دے

دلته غتان اوسی نازونو کنبی تل
د دوی محلو کنبی اختر دے

ورته خپل کورابی بابا یاد پری
پہ داسی حال د مسافر اختر دے

خدا یہ مسرور کړې د اولس هر یوتن
پہ خیال کنبی داسی مې منظر اختر دے

ناتوان هغه گنیم اختر ملگرو
چہ شی غریب پہ خندا سر اختر دے

تعلیم

څوک که دنیا کښې ترقی غواړي
شوق د تعلیم به قدرتې غواړي

تعلیم له غاړه دې هر تن ورکړي
څوک که دنیا کښې خوشحالی غواړي

ناممکن نشته دے یو کار هم خو
دنیا کښې هر یو کار خواری غواړي

ملک پر مختګ بس په تعلیم کوي
خو وطن هم بیا خپلواکي غواړي

ممکنه نه ده له تعلیم بېر
که کل جهان کښې څوک سیالی غواړي

په خاموشۍ او سادګۍ خوښ یم
همه دنیا که فنکاری غواړي

ناتوانه شې به ترجمان د قدام
خو درنه وخت به شاعری غواړي

د سوات خلق شريفان او مهذب دى
پښتونخوا كښي ډېر اوچت پۀ دې سبب دى

زېږولى اتلان دى د سوات خاورې
ځلند ستورى هم پۀ سيمه د ادب دى

د تاریخ د نازک دور نه تهری پری
په بنکلا مئین د مینې په مذهب دی

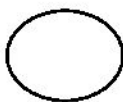
دلته بنکلی او سپیڅلی خلق اوسی
د دې قام بچی د علم په طلب دی

بنکلی سیال د بناپرو د کوه قاف دی
نازولی سم د حسن په مکتب دی

لوئ مسکن د د پوهانو عالمانو
دوئ موندلې په مقام په منصب دی
حوصله صبر احتیاط د ژوند کالی دی
دانسخې د حکیمانو مجرب دی

هرې سختې ته د یوبل چې ولاړ دی
په احساس د زړه یوبل ته مقرب دی

زه ناتوان علیگراموال ترې نه قربان شم
په خپل سوات زما شعرونه منتخب دی

د عمل جزا سزا انسان ته رسی
په اخر څه په دنيا انسان ته رسی

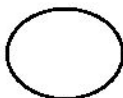
گوره داسې خو بنسیرې د مور او پلار وی
چې اثر ئې خامخا انسان ته رسی

د نیکې بدلې نیکې د بدو بد وی
که نن نه وی خو سبا انسان ته رسی

دعا واخلئ نازولو د یو بل نه
چې اثر هم د دعا انسان ته رسی

معشوقې چې عاشقان سپزی په اور کنبې
دغه تاؤ ئې د جفا انسان ته رسی

که شی بچ ناتوانه دلته له ازار څوک
خو بیا هلته ضرور دا انسان ته رسی

په ژوندون کښې پسرلې شته هم خزان شته
د چا وروڼو خوشحالی د چا خفگان شته

په ژوندون کښې دومره هم غافله نه شی
په لمحہ لمحہ کښې دلته امتحان شته

لۀ یوې مور نه پیدا ښک بخت بد بخت شته
خوئیندو وروڼو کښې بې لارې او ښکان شته

په گفتار کردار موندل د انسان څه کړې
انسانانو کښې خصلت باندې شېطان شته

اے ناتوانه نا امېده نه شې چرته
هغه گل چې دې د زړه د کلی خان شته

وطن

وطنه ستا هر يو ازغے مي لکه گل خوښ دے
دا مي په مينه درېحان او د سنبل خوښ دے

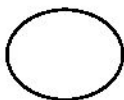
د چينارونو او چينونو نه دې قربان شمه زه
په هر بوستان کښې مي چغار ستا د بلبل خوښ دے

هر يو بچے دې ښاپېرے د پرستان ليدے شي
د هرې سيمې شاه زلمے مي يو په سل خوښ دے

د خوشحال خان او احمد شاه بابا په پل روان يو
هر تنگيالې زما د قدام مي ستا اتل خوښ دے

چا ته پېرس که ښکلے ښکاري يا لندن ښکلے وي
لکه جنت مي په دنيا کښې وطن خپل خوښ دے

خوږه وطنه زه ناتوان سندرې وایمه ستا
ځکه مي ستا په نوم وئيلے دا غزل خوښ دے

په ژوند کښې راشي داسې ښه وختونه کله کله
زږگه مې کړې مسرور دغه يادونه کله کله

نازک زړه چې زما ظالم اشنا پرهر پرهر کړې
سپزي مې سرې لمبې او سره اورونه کله کله

د گل تشه خندا مې ارمانونه په خندا کړې
سپرلي مې د امېد سپرې گلونه کله کله

احساس کښې چې مستي خمار زما غاړه غړې شي
پيدا مې شي په تن کښې غرخنگونه کله کله

ناتوانه چې سپرله دی شي د ژوند په گلستان کښې
ښکاره دې شي غزل کښې ئې رنگونه کله کله

د زړه اسمان کښې مې وريځې راخوړې شوې گلې
ستا د يادونو د باران قطرې قطرې شوې گلې

ساقۍ ته وايمه چې بس د مې نور مې واخله عقل
په تن مې بلې ستا د هجر لمبې سرې شوې گلې

نه مې قصور شته نه معلوم راته قصور شولو ستا
راته قبولې چې په څه د چا نښې شوې گلې

بيا مې شى پام چې رانه اخلي به نن څوک لاسونه
حساس جهان کښې مې د سوچ خطرې خطرې شوې گلې

د خيال بوستان مې رېژوي گلونه سم خزان د مې
بس ارمانونه د زړگۍ مې سرې ميرې شوې گلې

ما په ژوندون کښې داسې وخت چرته لېدلې نه وو
په تېر اخر هسې زما ورځې سپېرې شوې گلې

هر څو دې حال کښې که ناتوان هم نا امېده نه يم
خو د احساس په وينو سرې مې سردرې شوې گلې

کاله ترې جوړ شى خو چې سره کله له اوره اوځى
هله شى پوهه انسان کله چې له زوره اوځى

کنډر خو چرې هم د چا زما په خيال نه کيږي
خو هله اوځى چې بيدي پسې له کوره اوځى

په هر يو ورور په هر يو کور به سوکالى شى زمونږ
چې د نفاق بيمارى کله له هر لوره اوځى

له شوره ځان ئې خبر نه کړې چې اختيار لرى څوک
کله چې لاړ شى ترې اختيار هله له شوره اوځى

په هغه ورځ مې بې وسى راته بنکاره شى خپله
له ډېره خشمه گلالى چې مې سر توره اوځى

که دې د صبر قناعت لمنه اونيوله
دلته به هله ستا نيستی ناتوانه وروره اوځى

چې شی واکمن بیا مجبور شه پېژنی؟
د قام معذور او رنځور شه پېژنی؟

هر څوک غریب لره قانون لټوی
بل څوک قانون او منشور شه پېژنی؟

ورسره قدر چې د مينې نه وي
هغه خمار او مخمور څه پېژني؟

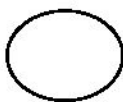
چې ئې نظر كښې لېونې ښكارېږم
هغه مې زړه ته منظور څه پېژني؟

چې ئې ليدلې نه وي لوږه ژوند كښې
هغه د خټې تنور څه پېژني؟

سترگې ړندې ته د دنيا چې مخ شي
هغه سكون او سرور څه پېژني؟

چې د ځنگل قانون وي كوم يو ځايي كښې
هله څوك خوار او مزدور څه پېژني؟

ورك كه ناتوان شي د اولس په غم كښې
دلته ئې څوك تصور څه پېژني؟

سپرلیه راشه رنگ په رنگ بنکلی گلونه راوړه
زمونږ په سیمه خپل بنائسته بنائسته رنگونه راوړه

غمونه رانه وړې سپرلیه بیا د تېر کال په شان
دې ځل له مونږ له خوشحالی راوړه خوندونه راوړه

راشه هر دشت هر یو مېدان او هره سیمه گل کره
مونږ له سپرلیه د خوشبو خوشبو بادونه راوړه

چې بلبلان د گل غوټو کښې په چغار اووینم
د بوستانونو گل سمسورو منظرونه راوړه

چې مې د سیمې د خزان بادونه اوزغلیوی
د مستانه فضا سپرلیه سحررونه راوړه

بڼه په مسکا بڼه په ادا او په نازونو راشه
د سوات ناتوان له دی سپرلی کښې دیدنونه راوړه

څومره بنائسته چې دې صورت بنکار پېرې
داسې دې تن کښې برکت بنکار پېرې

غرق يمه فکر کښې جبران يم ځکه
چې مې بحران کښې مملکت بنکار پېرې

چرې به سپور نه شی تل غوړ به گرځی
چې کوم انسان کښې صداقت بنکار پېرې

په حرکت ستره مرام موندی شی
ژوند د حرکت نه عبارت بنکار پېرې

چې مې اولس ته شو حالات سور انگار
ځکه مې تن کښې حرارت بنکار پېرې

لکه نورېز مو جنگوی خپلو کښې
راته د غېرو شرارت بنکار پېرې

بیا مستانه ماحول ناتوان غواړمه
چې مې جانان کښې نزاکت بنکار پېرې

د زوال سبب نفرت وی چې پیدا شی
د کمال سبب وحدت وی چې پیدا شی

په بې ځایه غېرت بد بنسکاري قامونه
ډېر نا وړې دا خصلت وی چې پیدا شی

د غرور جامه کښې هر چا ته بد ښکاری
خوښ انسان په شرافت وی چې پیدا شی

دلته لږ وخت هم کم نه وی له جنته
دا نسخه د اخوت وی چې پیدا شی

کور ئې جوړ شی چې ئې زړونه سره یو شی
هم دا راز د محبت وی چې پیدا شی

څوک د چا سیم وزرڅه کړی بې له قدره
خو مسرور په خپل عزت وی چې پیدا شی

د غرض یاران که اوږی په ځانښو هم
بې غرضه یار نعمت وی چې پیدا شی

د زیلې قام چې څوک هم ترجمان شی
دا ناتوانه غنیمت وی چې پیدا شی

هر څو که په قسمت دانه وانه ده دا دنيا
خوبيا هم د قدرت يو کارخانه ده دا دنيا

څوک تل کوی جرمونه بيا هم مشر شي د قام
نصیب کښي ئې بس بام ته بهانه ده دا دنيا

ژوند ورکړی د سکون چاله سره د حسن و مال
بس چاله مسته مسته ترانه ده دا دنيا

څوک ځان ساتي که پاک او د حيا غواړي ژوندون
خو ځني چاله بيا هم قېدخانه ده دا دنيا

چې گرځی د ارمان په زمکه گل مې د گلاب
زما د گل د پاره گل دانه ده دا دنيا

حاجت ځني پوره شي وی ارمان پسي ارمان
غرض د ارمانونو خزانه ده دا دنيا

ناتوانه په دنيا کښي شته هر قسمه انسانان
زما نظر کښي ځکه افسانه ده دا دنيا

زۀ په نختر او په چنار مئین یم
په خپل چمن او لاله زار مئین یم

د سندر یزه چاپر چل د پاره
د ببلانو په چغار مئین یم

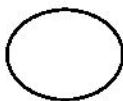
که خوبنووم بنائسته گفتار د خوان کول
خو فطرتاً ئې په کردار مئین یم

د ادم زاد د مینې رنگ د پاره
زۀ د بنکلا په رنگین بنار مئین یم

د سوات د غرونو قدرتی بنکلا کښې
د دنگو غرونو په ایشار مئین یم

بې له سنگاره هم بنائسته سپوږمۍ دۀ
کۀ ئې هر خو زۀ په سینگار مئین یم

یواځې نۀ لرم سپرلی خیالونه
ناتوان د ژوند په هر بهار مئین یم

نۀ شی گتله د چا زړونه د نفرت په ژبه
زړونه گتله د جهان شی د الفت په ژبه

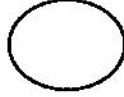
څار له قلم شمه ملگرو زۀ د هغه اديب
څوک چې گویا نه وی مدام د صداقت په ژبه

زمونږ تهذيب کښې ورته نه کړې څوک د قدر نظر
چې نۀ پوهیږې دلته څوک د شرافت په ژبه

خپلو بچو ته دا سبق به بنسودل غواړې وروڼو
چې منور شی د ورورۍ او امنیت په ژبه

دا چې زاری، سوالونه وروڼه غریبان مې نۀ کړې
د خود داری، اندازې بنسکاری د غربت په ژبه

غواړم ناتوان او پېژندو کۀ نړۍ خیال زموږه
هله به پوهه شی د لوړ انسانیت په ژبه

چې قامونو کښې پېدا شی د همت بیاچ
شی پېدا په کښې د شان او د شوکت بیاچ

چې سازش ئې زما وروڼو کښې خور کرې
نن ښکارېږې ځکه مونږ کښې د وحدت بیاچ

زمونږ وړاندې د مغرب دغه مثال دے
پېدا شوے په هغوی کښې د نفرت بیاچ

چې نفرت مونږ کښې خور کرې څه ملانو
ښکاری نن په مونږ کښې ځکه د الفت بیاچ

څنگ به رسو خپل مرام ته اے ناتوانه
چې تر څو به مونږ کښې وی د علمیت بیاچ

د هغه بام هغه گلفام داسې دے
 خکۀ زما سحر ما بنام داسې دے

لاس ئې اوچت کرل په اغاز کبې داسې
 خکۀ زما اوس اختتام داسې دے

په ناکرده گناه کړېږي اوس هم
د چالمسون باندي بدنم داسې دے

ماله ئې ډک راکړه ترمورگو پورې
ساقی خمار د هغه جام داسې دے

دلته که مرنه شی نو ویلې خوشی
وخته په چا چې هم الزام داسې دے

زما په ژبه مې هم خیال پوهیږي
هر یو اديب له مې پیغام داسې دے

دلته د خپل حق تپوس خوار څنگ اوکړي؟
دلته زمونږه چې نظام داسې دے

ناتوانه نه راخو په نېغه لاز چې
همه نړۍ کښې مو مقام داسې دے

ما ته به په هغه ورځ وطن کښې تسکين ښکاري
کله په خندا چې هر غريب او مسکين ښکاري

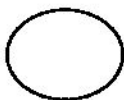
زه چې د اولس خپل په نېستۍ کښې اولس وينم
بيا مې ساه نېولې غوندي غړېو کښې جبين ښکاري

حسن د جانان مې د خالق د فن شاهکار دے
ځکه مې زړگې پرې له فطرته مئين ښکاري

دا د خزان باد به په وطن مې وي تر کومه
ځکه هر سحر او هر ماښام مې غمگين ښکاري

کار چې د غريب اولس د خبر ښېگړې نه کړې
تشي وعدې څه کړم که په خله ئې جبين ښکاري

هر قسم که ستونزې په وطن وي ستا ناتوانه
ته ئې مست په مينه بيا هم تا ته رنگين ښکاري

خمار خمار جانان به راشی کنه
مسرور مسرور دوران به راشی کنه

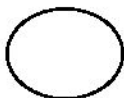
قاصده نور لیونځه کېرمه زه
ټکور ټکور درمان به راشی کۀ نه

چې په سکون سره ساه واخلمه زه
سپرله سپرله خندان به راشی کنه

چې د امېد دنيا اباده مې شی
رنگین رنگین جهان به راشی کنه

د ارمان للمه چې مې اوسپړی گل
ارمان ارمان خوبان به راشی کنه

چې د وصال امېد بې دمه ئې کړم
څار څار ناتوان کنبې توان به راشی کنه

ستا له ذاته مې نن اوځی بهر سوچ
ستا په مینه مې مخمور دے خوندور سوچ

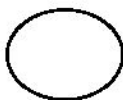
چې انسان وی د انسان بنېگره غواړی
بد خصلته کوی تل د بل د شر سوچ

هغه خلق تل په دین دنیا کامران وی
چې په هر وخت کېنې لری څوک برابر سوچ

چې د ذات په ائینو کېنې غټان بند وی
دلته څوک به کوی وروڼو د نهر سوچ

سیم و زرشى اخر پاتې له هر چانه
که دې او کړو په دنیا باندي ژور سوچ

ستا هر شعر به ناتوانه اولس لولی
چې کوی داسې په فن او په هنر سوچ

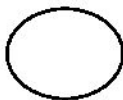
نه ئې دیدار کیږي نه وخت ئې د هجران ختمیږي
نه یم مایوس نه د یادونو ئې باران ختمیږي

د حوصلې په غر ولاړ یم د محبوب احساسه
خو نه ژړا راځي او نه زما خفگان ختمیږي

زه په زخمی وزرو هم الوت کولې نه شم خو
نه منزل موممه او نه د وخت طوفان ختمیږي

خبر دې نه کړم په قصور زخمی زخمی ارمانه
نه مې لمنه بچ شوه نه ویرژن دوران ختمیږي

ناتوان په دې خبره ځکه بې قرار یمه چې
نه اطمینان مې کیږي نه مې امتحان ختمیږي

خدايه مونږ باندې سحر کښې توره شپه ده
د پښتون په لرو بر کښې توره شپه ده

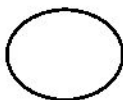
خېلې غوڅې د رقيب مې مکرژن شه
د جانان د زړه گودر کښې توره شپه ده

سمې يوړلې سېلاب غرونه لگړه شول
زما وروړنو په خېبر کښې توره شپه ده

د وطن د دروازي په چوند کښې گورم
د ننه پرېږده خو په ور کښې توره شپه ده

اجرتی د د وطن هر يو قاتل مې
يا ئې عقل او په سر کښې توره شپه ده

په شرونو مې وطن اشر اشر شو
ا م ناتوانه سم محشر کښې توره شپه ده

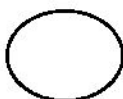
د ژوند اختيار او بې وسې چې دۀ د چا په لاس كېښې
وايه رښتيا د انصاف تله شوله ستا په لاس كېښې

مجنون غوښتله كه وفا د محبت مكتب كېښې
خود الفت دا فېصله وه د ليلې په لاس كېښې

ما د رقيب لاره كېښې هم ازغې كرلې نه دى
خوبې وسې مې د دې وخت ده د الله په لاس كېښې

د ملگرتيا رسې ترلې چې مې چا سره وه
پوهه شوم وه مې دا رسې د بې وفا په لاس كېښې

ناتوان خفه كۀ شم يو شعر نيم به اووايمه
گنى نور څه دى وروڼو دلته كېښې زما په لاس كېښې

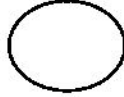
مونږه د امن د روږی او روږی سحر خلق یو
مونږ په جهان کښې ځلنده لکه د نمر خلق یو

مونږه دنیا ته د وروږی امن پیغام ورکړی
مونږه د امن په وړمو کښې معطر خلق یو

زمونږه مینې او عظمت ته سلام کړی غماز
مونږ دې فطرت کښې په مثال د سمندر خلق یو

دنیا به مونږه په کردار خپل باندي تل یادوی
مونږه په پاڼو د تاریخ کښې زور ور خلق یو

مونږ هر انسان ته د خپل ځان قدر بنودلې مدام
ناتوانه مونږه د نفرت نه لاس په سر خلق یو

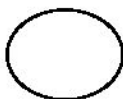
حجره وسوه گودر وسو چينار وسوزېده
جمات وسو کور کله وسو بنار وسوزېده

رنگين چې پېښور وو او جنت وو زما سوات
په هېر سپرلی مارغان او لاله زار وسوزېده

نظر د چا اوږ سترگو که سازش وو د غماز
بناسته چې مې د گل وطن سينگار وسوزېده

راغستي چا تهذيب او په کلتور پسې زموږ
خاونده چې د زړونو موبهار وسوزېده

قلم ئې غرېو ډک د مې نن ناتوان ښکاری پر نم
سم وتی له قلم ئې ټول اشعار وسوزېده

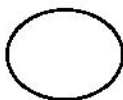
ژوند کښې چې تراخه نه وی نو ژوند نۀ وی
ژوند کښې چې خواږه نۀ وی نو ژوند نۀ وی

ژوند خود همت او حوصلې نوم دے
تل چې حوصله نۀ وی نو ژوند نۀ وی

زۀ درون سبا امېد لرم ژوند کښې
خو ژوند کښې چې شپه نۀ وی نو ژوند نۀ وی

وائی انتظار ئې د احساس راته
ژوند کښې چې هغه نۀ وی نو ژوند نۀ وی

وايم ناتوان راشئ د يوبل په کار
داسې چې جذبہ نۀ وی نو ژوند نۀ وی

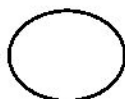
پښتو پښتون او خپله پښتونخواه او پېژنه
کتاب قلم او هم دې درسگاه او پېژنه

خدمت که د پښتو او د ادب کول ته غواړي
بېدار شه خپله ژبه کښې دې ساه او پېژنه

چې اخلی دې د گل لاس نه قلم او څوک کتاب
ستا خپل نه د مې خبر شه دا بد خواه او پېژنه

که ډکه وی د وخت غېږله خفگان او خوشحالی
ادیب شه سترگو رشه اه او واه او پېژنه

ناتوان وائی نن خوان ته بچی د خپل افغان ته
په وخت مې ته خبر کړې خپل خبر خواه او پېژنه

هله به کامران شی د مکتب خلق
کله چې پیدا شی د طلب خلق

طمع د اخلاص ترې چرې او ننه کرې
څوک چې وی دنیا کښې د مطلب خلق

اورسی چې ځای ته په اوگوز مونږ
ځان کرې بیا ناجانه د منصب خلق

هغه ورځ به خپل عمل راځی په کار
یو بل نه چې تنستی د نسب خلق

هسې یاران خوښ وی د ناتوان همه
ټولو کښې ئې خوښ وی د ادب خلق

څوک په احساس چي د خپل قام پوهيږي
ټوله دنيا ئي په مقام پوهيږي

هغه قامونه تل منزل ته رسي
چي د تعليم په احترام پوهيږي

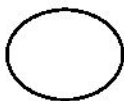
څوک چي وهله وي د وخت څپرو
څه به سحر او په ماښام پوهيږي

دين او دنيا ورله جنت گڼمه
چي په حلال او په حرام پوهيږي

ورته جبران گوته په خله پاتي شم
څوک چي د ژوند په انتظام پوهيږي

مغرب به راج په دنيا ولي نه کړي
په خپل مقصد په خپل مرام پوهيږي

ناتوان ساده شعرونه ځکه ليکم
په ساده ژبه مي عوام پوهيږي

دا نومه دور نومه باب غواړي
ډکه لمنه انقلاب غواړي

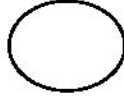
د دې اولس ئې لار خطا کړله
ملاپه دې ځان له ثواب غواړي

رهبرپه کوم لوري بوځي مونږه
دا چې زمونږ نه جی جناب غواړي

مونږ اولېدود وطن هر یو تن
ژوبل احساس زما خطاب غواړي

ارمان مې چغې چغې بنکاري نن
هغه جلوي هغه افتاب غواړي

د اولس غم دومره ناتوان کړمه
بې دمه تن مې بلها تاب غواړي

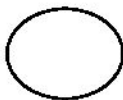
بد عمل دے بد کردار دے زرہ خفه کول د انسان
حقیقت کنبی یو بد کار دے زرہ خفه کول د انسان

په انسان پورې ملنډه په انسانیت تور داغ دے
په انسانیت گزار دے زرہ خفه کول د انسان

د انسان د زرہ یواہ هم عبث نه درومی ملگرو
تل د خپلو اوږو بار دے زرہ خفه کول د انسان

گزران داسې هم پکار دے چې ازار د چا زرہ نه شی
په دنیا کنبی لوائے ازار دے زرہ خفه کول د انسان

ناتوان وائی هر انسان ته د انسان قدر پکار دے
بس گناه ورونو بېسار دے زرہ خفه کول د انسان

لرمه حوصله که د حالاتو انگار سور شی
کووم مقابله به که جهان راته تنور شی

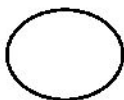
مئین په خاکساری او عاجزی، یمه یارانو
په دې خوئنه شرمندۀ راته غماز شی او تربور شی

د زړه په شیش محل کښې ئې ساتمه ډېر په ناز کښې
که سل ځله ساده باده جانان ته مې قصور شی

هر څو که په یوسف پسې نظر د یعقوب لارو
خو هغه کیږي وروڼو چې له خدایه څه منظور شی

احساسه که علاج د جهالت او غربت اوشی
نه دلته به څوک غل جوړ شی او نه به څوک مفرور شی

چې پوهه انسان دلته ځان جاهل کړي اے ناتوانه
هم دغسې انسان مې دې چمن لره ناسور شی

کوم یوانسان چې له همته خپلې پښې اوباسی
په ناراستی د بل له جیب به څنگ پېسې اوباسی

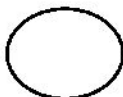
ملگرو دې ځل له روژه په پشکال کښې راغله
الله دې څښکال پښه اسانه دا روژې اوباسی

ورونوډ پر بڼه وی پښه دنیا کښې د ځوانی عبادت
څه ئې بیا خوند وی چې په پیری کښې څوک توبې اوباسی

د داسې تن له حاله څوک دې خدائے خبر هم نه کړی
چې د جانان هجران کښې څوک گرانې مودې اوباسی

د اولس خوار غریب مې ځکه په دې حال ژړوی
چې سر ترپایه مزدوری ترې نه خولې اوباسی

ناتوانه خپل تهذیب خوښومه د حیا تهذیب د مے
نور تهذیبونه د حیا رانه جامې اوباسی

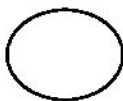
د زړه په غوښو کښې مې غڼې گرځي
چې په وطن زما مېچنې گرځي

دا سور انگار حالات اسان کړې خدايه
چې هواگانې نن تپښې گرځي

خدايه شمکور کړې د اغيارو نظر
چې غمازيان سترگې خچنې گرځي

ټوله نړۍ تصوير د امن ښکاري
زما وطن باندي چاؤدني گرځي

وطن چې غواړي دې ويجاړ ناتوانه
داسې اغيار به تور لمنې گرځي

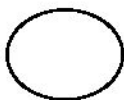
ډکه له غروره چې وی سر نه غواړم
چې عیب لری داسې نظر نه غواړم

چې پرې فرشی سلام ته او درېمه
داسې دربار او داسې ورنه غواړم

په کبني ذلیل چې زما ورور قام شی
زه داسې لر او داسې بر نه غواړم

د وخت جنگی گډ ته نعرې وهمه
قلار شه زه په دنیا شر نه غواړم

ناتوانه بې له هغه خدائے له دره
د غلامی چرې یو در نه غواړم

چې خوارو زار مونږه غلیم غواړی
وخت رانه پوهه او تعلیم غواړی

لکه قیامت د مے مسلط پټه مونږ
دا غور نن عقل سلیم غواړی

چې د وطن او قام خدمت او کړی
زمونږ نه وخت داسې خادم غواړی

زما احساس ورسره هم ژاړی
ظالم چې ظلم پټه یتیم غواړی

والوزوی چې ګرد له هر ګل نه
داسې مې زړه باد نسیم غواړی

چې په کار راشی د اولس ناتوان
پوهه له هغه ذات علیم غواړی

د جهالت اوله تيارو ويرېږم
د بل په سر د شېطانو ويرېږم

چې مې پوره شی پرې مقصد او غرض
له دې دروغو بهانو ويرېږم

واعظه زه ورته په بيا بيا گورم
که له نظر ئې نيم کښو ويرېږم

دا چې کوشه کښې پاروی ئې خلق
په دې ازار د لېونو ويرېږم

بې عزتی چې ئې انجام وی وروڼو
داسې په ژوند د يارانو ويرېږم

خان غورځېدلې له پښتو نه غواړم
خوزه له بې ځايه پښتو ويرېږم

ناتوان جواب د مشرانو نه کړم
زه له فطرت ه د ښېرو ويرېږم

نن چې د مینې په تگ لار خلق شته
ځکه منصور غوندي په دار خلق شته

لکه د گل مسکي غربت کبني بسکاري
داسې ژوندون کبني ډېر خود دار خلق شته

ډک له حيا او د پردې د مې ورونيو
زمونږ تهذيب کبني حيا دار خلق شته

په پسته خوله چې غر کبني لار اوباسي
داسې د وخت غېږ کبني فنکار خلق شته

هر چاته هر ځانې بي وفامه وايه
گرانه دنيا کبني وفادار خلق شته

تش په نامه چې ئې ژوند مېمه زه
داسې د زړه زما بهار خلق شته

لرم بېرغ د امېد لاس کبني ناتوان
چې اوس هم هر ځانې ايماندار خلق شته

نۀ وی چي هغه سيم و زر نۀ غواړم
داسې بي مزي لويۀ اختر نۀ غواړم

نمر که ئي له حسن نۀ شرميري خو
نۀ لري وفا چي دلبر نۀ غواړم

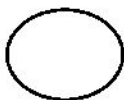
نۀ کرم د شاهين غوندي الوت چي پرې
داسې د خيالونو مات پر نۀ غواړم

لاس نۀ د بچي چي مې قلم اخلي
دا بي علمه خوشۀ کنډر نۀ غواړم

نن ورله ورخم چي د لاسه ئي کرم
څوک په دې اختر مرور نۀ غواړم

ځان په خپل هنر چي ورته بد بنکاري
ورک دې شي دا فن او هنر نۀ غواړم

شي چي بارودي فضا ناتوانه پرې
بد دلته د غېرو نظر نۀ غواړم

مه اخلی وروڼو د بې وزله انسانانو ازار
مه گڼی چرې هم عبث د یتیمانو ازار

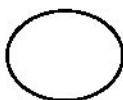
زمونږ تهذیب کښې قدر کیږی د هر مشرانسان
نه اخلی کشر چرې هم د مشرانو ازار

که وی کافر یا مسلمان خو چې د ظلم ښکارشی
د خدائے غیبرت راپاروی د ښدگانو ازار

موندلې نه دے له ازاره چا بازار ملگرو
چرې خطا نه ځی په ژوند د مظلومانو ازار

د تکبر لاس رسوې که تر اسمانه پورې
عبث نه درومی پام کوو د غریبانو ازار

ادیب اصلاح کوی د قام ورته سپک مه گورئ څوک
ناتوانه مه اخله په ژوند د ادیبانو ازار

څوک چې کارونه د انصاف کوی
څوک به ترې څنگه انحراف کوی

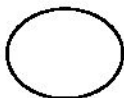
لاړه تل ورکه وی له هغه چا
څوک چې د دین نه انحراف کوی

چې تېروی بې داغه ژوند انسان
خپل او پردې ئې اعتراف کوی

تنگ به د هغه چا مدام لاس وی
کوم یو انسان چې هم اسراف کوی

راته ناسور د دې جهان بنکاري
چې د ظالم نه څوک طواف کوی

هله ناتوان شی مطمئن له شعر
بیان په شعر کښې چې صاف کوی

ملگرو پۀ دنيا كۀ په موندو ده زندگي
خوبيا هم ځني دلتۀ پۀ تندو ده زندگي

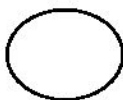
څوك پاتي پۀ منزل د زغل كښي هم شي لۀ منزل
كۀ تل ئي د همت او پابندو ده زندگي

خوبيا مې هم يقين دۀ دا لرم سپېڅلۀ خيال
همت به كول غواړي د ژوندو ده زندگي

ستا يو نظر زما په همه ژوند كړۀ اثر
زما ستا په سبب د پېژندو ده زندگي

چي زلفي د دنيا چاته شي دام او چاته ټال
احساسه سم په سترگو د ړندو ده زندگي

ناتوانه بي امېده ژوندون تل وي مایوسي
امېد لرم چي تل د گړندو ده زندگي

دا په گلونو کښې بې حده چې مجذوب دے هغه
په کل جهان کښې هم زما د زړه محبوب دے هغه

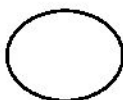
چې د زمان او د مکان د هر مشکل نسخه ده
زمونږ د پاره د خدائے ژبه کښې مکتوب دے هغه

چې په دنيا کښې ورته زېرے د جنت شوے دے
د خدائے لہ ویرې بیا هم هر وخت کښې مرعوب دے هغه

زما د زړه سترگې نظر کوی تر لرې پورې
هره زره کښې چې ځيگرته مې مطلوب دے هغه

چې کوم مضمون کښې ئې صفت کله بيان کر مه زه
په فن پارو کښې راته فن بېسيار مرغوب دے هغه

شکر ناتوان ځکه سبا او هم بېگناه او باسم
چې په امت کښې په رحمت سره منسوب دے هغه

چې د ظالم به د داستان ترجمانی کوی څوک
غور کښې د ده به د اذان ترجمانی کوی څوک

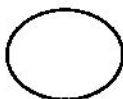
دلته د حق او د باطل تمیز چې ورک شی کله
د دې به مېنځ کښې د پېچان ترجمانی کوی څوک

زړه کښې د فن چې شی ارمان کله د کونډې یتیم
دلته د دوی به د ارمان ترجمانی کوی څوک

نن دې گرانی چې په بې وسو کوم خزان راوسته
دلته د خوار به د خفگان ترجمانی کوی څوک

چې د اولس ځنې کسان په کړه لاره درومی
د دې اولس به د نقصان ترجمانی کوی څوک

له عظمت ډکه د غازی چې د امېد دنیا وی
د دې بناغلی به د شان ترجمانی کوی څوک

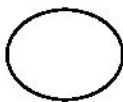
دا تصور چي دي زمانه څوڪ سرې خفه شي
زه دا هم نه غواړم چي مانه دې مېرې خفه شي

زه خودا وایم چي مخلوق ازروي کوم انسان
هېڅ شک په دي نه کړم له ده نه چي به خدائې خفه شي

د مينې ډک لرمه داسې خپل ځيگر يارانو
نه غواړم چري چي زمانه دي زړگې خفه شي

نه له اولاده مورو پلار دي په دنيا ازار شي
نه لور د مورو پلار خفه دي شي نه زوئې خفه شي

ناتوانه داسې ژوند زما دې تېرول لومې ارمان
رانه انسان په خواږه باد او نه څاروې خفه شي

په بې گناه باندې گذار ته پښتونه وائی څوک
د یو مظلوم د زړه ازار ته پښتونه وائی څوک

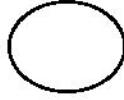
ځان ته غېرت چې او دروی په معمولی خبره
داسې نرتوب داسې شاتار ته پښتونه وائی څوک

هسې په پوله او پټی چې څوک قتلونه کوی
داسې ناحقه مرگ ومار ته پښتونه وائی څوک

دا چې ئې بډی وی رابنکلی په شرونو پسې
داسې عمل داسې کردار ته پښتونه وائی څوک

چې په کمزوری زورور کوی هر قسمه لوبې
داسې خصلت او داسې کار ته پښتونه وائی څوک

ناتوانه ډډه او کره نن ته له غلطې پښتو
وروستو ژړا څارو قطار ته پښتونه وائی څوک

لرم ارمان چې په نړۍ دې هر يو ځائ امن شى
په سمه غرپه هره دشته دې سپرله امن شى

خدايه د امن خواږه داسې په انسان وشيندې
رښه چې ځوان مشر نر بنځه او بچى امن شى

مينه رورى امن پيدا كړې په هر لور خالقه
د تاوده باده په ژوندون چې مې زړگې امن شى

خدايه له شر او كر كې داسې هره خوا صفا كړې
له بدامنى چې رښه هر ځائ هر سره امن شى

تل د جنگونو فسادونو او شرونو هر خوا
ادم زاد څه چې په جهان هر ځائې څارو امن شى

ناتوان انگى انگى اواز غواړمه داسې هر خوا
د ساه خاوند رښه په مثل چې مېرمن امن شى

لامې نیولې ده خالی د ارمانونو جولی
چې به زما شی کله ډکه د وختونو جولی

د زړه په کور مې ستا ورپرې د یادونو باران
ستا مې نیولې ده ننه کلکه د یادونو جولی

د جدائی احساس دې ماله دومره زور راكوی
لكه نسكوره چې د چاشی د گلونو جولی

خالقه زه چې دې په تن دومره حساس پیدا كړم
اوس خو منظوره مې كړه خان ته د سوالونو جولی

هله به تېر شی چې شی هېر د بې وسې وختونه
خدايه كړې ډكه ته زما د اميدونو جولی

د هغه چا به لمبې څنگ په بدن نه بلي پرې
چې ئې اغستې غر غرو وى د اورونو جولی

ناتوانه هسې هره شپه رانه خوبونه وينم
چې شم بېدار هغسې وى د خوبونو جولی

څومره چې د چاهم وي نظر بڼكله
داسې كړې هر چا باندي اثر بڼكله

هر څو كه همه وطن بنائسته لرم
بڼكارى راته بيا مې هم خپير بڼكله

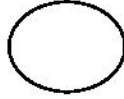
كله چې مسكې شى لكه گل غوندي
ډېر شى هغه ځانې كښې بيا منظر بڼكله

حسن د يوسف د چانه پټنه دے
بيا هم دے لے ټولو پېغمبر بڼكله

كله چې رنگين مې شى د خيال گودر
بڼكارى مې سحر او مازيگر بڼكله

خدايه تا هم ډېره عاشقى كړې
تاته چې جهان كښې دے دلبر بڼكله

زه ناتوان مئين يم په ادب او فن
بڼكارى راته ځكه فن هنر بڼكله

فطرت لرمه داسې هر انسان مې د زړه سرد دے
رښتيا وایم ملگرو چې افغان مې د زړه سرد دے

وېمې ترې ټولوومه چې په لور د گلولو لږ شم
گلونه خوښومه گلستان مې د زړه سرد دے

د زمکې بنسیرازی لره باران ډېر موثروى
زنده چې مړاوى بوټى کړى باران مې د زړه سرد دے

انسان مې هر يو خوښ وى خو يوه خبره شته دے
په واره انسانانو کښې جانان مې د زړه سرد دے

مقام مې د الوت چې تر اسمان ښکارى ملگرو
په جار باندې ناتوان وایم اسمان مې د زړه سرد دے

هغه څه وي چې شرينه مينه نه وي
هغه څه وي چې رنگينه مينه نه وي

يو تر بله چې جذبې د خلوص نه وي
گله هغه نازينه مينه نه وي

د محبوب مينه به زړه کبې څنگ پېدا شي
چې په زړه کبې د چا سپينه مينه نه وي

فرهاد څنگه ماتول به سنگين غرونه
دومره چاته چې زرينه مينه نه وي

چې گولي وروى سترگې د جانان مې
بيا به څنگ گولي ورينه مينه نه وي

په بوستان د عشق کبې نه ږدى څوک قدم خپل
د جانان چې گل ورينه مينه نه وي

په کبې تېر چې څوک له سر او ماله نه شي
اے ناتوانه هغه مينه مينه نه وي

أمېد بنياد وي د ژوندون د پاره
 همت بنياد وي د بدلون د پاره

د زورور د پاره نشسته قانون
 غريب پېدا د د قانون د پاره

زما بچو سبق په مينه وايي
 د روڼ سحر او سباؤن د پاره

د ورانو لوكار له ډېر خلق وي
 خو څوك ئې نه وي د سمون د پاره

كه تعصب او تريگني ئې پرېښوه
 ښه به وي دا د ورو پښتون د پاره

د چاهم خوښ نه وي تكليف او غربت
 هر تن ارمان لري سكون د پاره

علم او پوهه كړه تر لاس ناتوانه
 علم خو د د هم د لټون د پاره

څوک چې چنار اوشين نختر ختموی
په بې دردی، څومره شجر ختموی

تر څو غفلت کښې چې پراته یو مونږه
مونږه به غېر تل په هنر ختموی

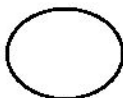
د صدقې ورکول داسې وی چې
د بلاگانو زور اکثر ختموی

رنخ چې اثر اوکړی د چاپه بدن
سنگین بدن لکه د غر ختموی

داسې انسان ته د ځمکې حاجت د اولس
چې د اولس زمونږه شر ختموی

نفرت خپل زهر خوروی داسې چې
د امنیت هر خوا اثر ختموی

خزان چې راشی په چمن ناتوانه
بنائسته گلونه معطر ختموی

څوک مې حالات به د ماضي چې يادوى او کنه
 ماد اولس به څوک سپرى چې يادوى او کنه

د قام د ځوان مې اوبه خور کړې د زړه په وينو
 خدائې زده سبا به مې زلمى چې يادوى او که نه

د رنځه لازه مې بنډولې تل بچى بچى ته
 ما خپل بچيان به گلالي چې يادوى او که نه

ما قدرتي بنکلا بڅښلې د قلم څوکې ته
 مابه وړمې د پسرلى چې يادوى او که نه

چې مې د هر انسان ساتلې په کښې قدر مدام
 څوک د ناتوان به شاعري چې يادوى او کنه

چې حوصله ئې ځوانه نۀ وى داسې ځوان پرېرېده
چې په كار نۀ شى د انسان داسې انسان پرېرېده

هسې كه ناست په خزانه وى د خامار دغونډې
نۀ وى په طبع چې سلطان داسې سلطان پرېرېده

د دې وطن چې د سازش درته قيصي كوى
وفادار اوسه داسې تن داسې داستان پرېرېده

راته جوړ كړې د ځپل عقل او شعور خفگان
راته هر څوكۀ زړگۀ وائي چې خفگان پرېرېده

د حق د پاره ځپل قلم چې استعمال نۀ كړى
د داسې تن داسې قلم او قلمدان پرېرېده

چې شى سبب د تباھى او بربادى د قام
د قافله داسې لښكر داسې كاروان پرېرېده

چې پۀ كښې قام ته د ورورى مينې پېغام نۀ وى
وائى ناتوان داسې تپه او يا قربان پرېرېده

راته نه بڼکاري څوک نن پاک له تنقيده
ځان دې نه گڼي یو تن پاک له تنقيده

برهمن ته چې شودر بڼکاري ذليله
ځکه نه شو برهمن پاک له تنقيده

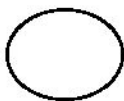
د یو بل سره روان تنقید تخلیق وی
گڼل غواړی دا گفتن پاک له تنقيده

که نقادوی خو خامونه به پاک نه وی
ځان ته وائی دروغژن پاک له تنقيده

مه ویرېږئ له تنقيده تخلیق او کړئ
چرته هم نه وی یو فن پاک له تنقيده

چې جانان مې ځان کونې کړم و و په غوږو
پاتې نه شوه مې لمن پاک له تنقيده

که په مینه دې څوک شک کوی ناتوانه
دلته نه وی یو مئین پاک له تنقيده

ناراستی مۀ کوۀ نېک کار کښې ښه اقدام دغه دے
د هریو وروړپه نامه هم زما پیغام دغه دے

د لاس او ژبې د انسان نه که محفوظ شی انسان
زما په خیال اصل کښې روح هم د اسلام دغه دے

ښه په اخلاص د مورنۍ ژبې خدمت کوومه
دا چې قلم لاس کښې لرم زما مرام دغه دے

تاسره بد کوی تۀ ښه کوۀ عظمت هم دا دے
چې شرمسار شی په اخلاقو انتقام دغه دے

دا هسې نۀ خو په تعلیم کوی نن راج په دنیا
نن په نړۍ کښې د مغرب ځکه مقام دغه دے

د هر مذهب او عقیدې د انسان قدر کوم
وائی ناتوان زما مقصد هم د کلام دغه دے

خدايه اودروه باران چې جانان راشی
نور مې مه اخله امتحان چې جانان راشی

په هر لور نن د خزان سوری خواره دی
سپرلی راوله خندان چی جانان راشی

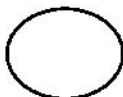
د ارمان دنیا مې سوې په هجران ده
شی پوره به مې ارمان چې جانان راشی

ساقی شونډو ته د سر مې ارزو راغله
په ما او کره دا احسان چې جانان راشی

که هر څو د زړه دنیا مې شوله پنگه
دا دنیا به شی ودان چې جانان راشی

که هر څو همه ماحول په ژړا بنکاری
دا به شی جانان جانان چې جانان راشی

بلها هجر د جانان سوې په اور یم
شی ناتوان به ترې قربان چې جانان راشی

شروع چې د قامونو مينځ كښې كله هم نفاق شى
نفرت په كښې خورپېرې ترې نه ورك هم اتفاق شى

په عقل كه بهلول وى خو چې نه لرى دولت څوك
غټانو ځنو ځنولره جوړهسې مذاق شى

په وخت چې همت او نه كړى بيا هغه خوند ئې نه وى
منزل ترې لرې پاتې شى بيا هر څومره كه چاق شى

كه دلته بې نوا دې كړى انسان له خپله دره
پرواه مه كوه هر چا لره هغه ذات رزاق شى

بڼه بڼكله څارو كوره قربانۍ د لوى اختر له
ناتوانه جنت تلو لره به بڼكله دې براق شى

سپينه سپينه پا غونده شوه واؤره واؤره
چې نظر کښې مې ښکاره شوه واؤره واؤره

ورېدو سره د واؤرې موسم يخ شو
چې په زمکه او په غره شوه واؤره واؤره

گل ورينه د جبرت په ژبه وائي
خدايه بيا كچه كوته شوه واوړه واوړه

دائي وبل چې به ناخاپه زه راكمه
گله ستا هغه وعده شوه واوړه واوړه

چې كوته ئې په توگلو شروع او كړه
له يخني نه سره غنچه شوه واوړه واوړه

د احساس شپېلۍ مې هجر كښې شوه سازه
د واوړين موسم نغمه شوه واوړه واوړه

له خولې آه مې سوړ اوځي چې كوم خوا گورم
چې بلي مې شوه كوڅه شوه واوړه واوړه

ورځ مې هم كړه په يادونو كښې ستا تېره
ستا ارمان كښې مې هم شپه شوه واوړه واوړه

اے ناتوانه د امېد لمن پرې نه ږدې
هر لحظه كه دې په زړه شوه واوړه واوړه

رنګين رنګين احساس باندي رنګينه شاعري شي
غمگين غمگين احساس باندي غمگينه شاعري شي

وطن غوارم خپلواکه په اسلام او قام مئين يم
په دې سبب تخليق مې مينه مينه شاعري شي

طوفان چې په اولس زما راغلي کله هم دے
زما د پښتو توري وينه وينه شاعري شي

پېدا پاکې جذبې کړې د اولس په هر يو تن کښې
چې کله د قامونو سپينه سپينه شاعري شي

فکرونه چې له ورونو مې کړې بچ له گمراهۍ نه
هر چاته قدرمنه نازينه شاعري شي

که اوساتو ځانونه له دروغ گوۍ نه مونږ خپل
خوږه به مو ملگرو له گڼينه شاعري شي

ناتوانه هر لوستونکې به په مينه ئې تل لولي
چې کله په قلم دې گل ورينه شاعري شي

ستا جولی جولی یادونه
د مستی مستی جامونه

ستا په یادورنا ورځ کښې
کرم تالی تالی خوبونه

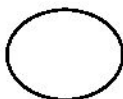
ستا په مینه به مې تل وی
دا سپوږمې سپوږمې خیالونه

ستا هجران مې نازک زړه کښې
شی گړی گړی داغونه

درته ږدمه هر قدم کښې
زه دلۍ دلۍ گلونه

سر تر پایه مې گل گل کړی
ستا کلۍ کلۍ نازونه

د پښتو توری ناتوان له
کړې ډالۍ ډالۍ شعرونه

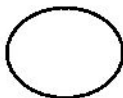
تر خو چې لاد حسن دا پری به مې ژوندی وی
تر هغه دمه تل منت زاری به مې ژوندی وی

یارانو هغه نه یم چې ئې پرېږدم نیمه لار کښې
بائیلمه په کښې سر خو دا یاری به مې ژوندی وی

که سل ځله انکار کړی خو سل ځله به ورځمه
کوڅه به ئې ساتمه دلداری به مې ژوندی وی

امېد کښې به ئې گرځمه که پښې مې شی تهاکې
که سختې مرحلې وی خو خواری به مې ژوندی وی

ناتوانه دې ارمان باندي خاطر له دنيا تلے
اخرزه به هم لږ شم شاعری به مې ژوندی وی

وخته دستم که دې نن لاس نه وے
ما سره به هم دومره وسواس نه وے

ولې پوهېدم به نه په شپه او ورځ
خدايه که په تن دومره حساس نه وے

نه به وچېده وينه په تن کښې مې
زړه کښې مې جانان که دومره پاس نه وے

زه به د فکرونو سمندر نه ووم
نن زما په زړه چې دومره براس نه وے

زه به خپل ضمير ته ملامت وومه
ما سره ناتوانه که احساس نه وے

مونږه لکه ستوری داسمان بڼکله منظر لرو
مونږ په خپله خاوره تل نظر په سمه غر لرو

مونږه استقلال د زمانې گردش کښې پېژنو
مونږه سادگی لرو هم پوهه او هنر لرو

زموږ خدائے راکړی مردم خېزه ده زر خېزه ده
مونږ د پاکې خاورې خزانې د سیم و زر لرو

مونږه د تاریخ د ځلنده تاریخ بابونه یو
مونږ په خپله زموږ تل اختیار په بحر و بر لرو

خپل د ځلنده تاریخ نه داسې یو خبر وروڼو
مونږه د شاهین غونډې پرواز لرو نظر لرو

مونږ د تنگ بڼېگړی د ناموس خبرې پېژنو
مونږه د عظمت د غر شملې جگې په سر لرو

اے ناتوانه مونږه یوه څرېکه د یولاس گوتې
مونږه هره سخته کښې نظر په لرو او بر لرو

په مينه يم ژوندې او دا دنيا تل د ژوندو ده
نازونه اداگانې او خندا تل د ژوندو ده

هر څوک چې کتاب وليکي ملگرو تل ژوندې شي
دا لاره تر منزله په رښتيا تل د ژوندو ده

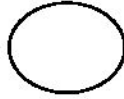
اعتبار او وفالوئې نخښې دي د ژوندې قام
ښه نخښه په ژوندون کېښې د وفاتل د ژوندو ده

نن وروڼه بد بد کړې مې دي وخت خپله لمن کېښې
هر څو که رنگينې شور په هر خوا تل د ژوندو ده

په سپين جبين چې کله ئې مسکا دانه وانه شي
ژوندې ئې په مسکا شم او مسکا تل د ژوندو ده

سخت وخت کېښې مې اولس کولې شي توقي تقالي
ملگرو دا يوه نخښه صفا تل د ژوندو ده

د ژوند نه نا امېده په ژوندون شي لکه مړې
ناتوانه ژوندون کړې ملگرتيا تل د ژوندو ده

زما خان زما ځيگره چرتنه لاري
داسي مانه نا خبره چرتنه لاري

يو نظر چي مي ليدلئ هغه وخت و
چي زما د زپه لاه دره چرتنه لاري

نه اوځي زما له خيال يوه لحظه هم
اه زمانه موروه چرتنه لاري

ستا په فكر كښي غرق اوسمه هر وخت زه
اه زما د خيال محوره چرتنه لاري

په دېدار پسي رښتيا دي ډېر ناتوان شوم
اه ناتوانه سخنوره چرتنه لاري

ډک به له مينې ژوندون څنگه راځي
ورونوپه مونږ به سکون څنگه راځي

يوسې روزگاره زلمی داسې وئيل
چې به په مونږ سباون څنگه راځي

چې لوع وړوکې د غمژن د وطن
د دې حالت به سمون څنگه راځي

يو چې ولاړ مونږ د جمود دوران کښې
هسې په مونږ کښې به يون څنگه راځي

يوسې گناه قېدی په قېد کښې وئيل
د دې نظام به بدلون څنگه راځي

نن ئې زموږ باره کښې داسې وئيل
د دوی به مينځ کښې بېلتون څنگه راځي

ناتوان چې ځنې وخت پاگل غوندې شم
چې مې په تن کښې جنون څنگه راځي

د زړه د دنیا کښې مې خالقه ورځې شپې درنې دی
سپرله به راشی خو په ما هسې مودې درنې دی

تنکی ځوانان مې د قام هسې ولایت ته نه ځی
دلته بې وسه وی او هلته کښې پېسې درنې دی

څومره پرده کښې چې مې پېغلي دی مستور د دې قام
دومره همه دنیا کښې پېغلي پښتنې درنې دی

چې مې وطن کښې وروڼو امن قراره نه نیسی
شپه مې مازغو کښې ښکاری داسې مې اوگی درنې دی

د شور او شردې هنگامو په دنیا کږه اثر
خلق شو ستره دا چې هر وخت کښې رېرې درنې دی

چې د دنیا امن ته جوړه ده درنه خطره
خطري ناتوانه بیا په سیمه مو درنې درنې دی

بنه اخلاق

په دنيا کښې لوئې دولت دے بنه اخلاق
هر انسان له لوئې عزت دے بنه اخلاق

دښمنانو په صادق، امين کړو ياد
په جهان کښې بنه خصلت دے بنه اخلاق

که معيار دے دهمه انسانيت
سرپيتوب او شرافت دے بنه اخلاق

چې هر ځانې کښې پرې انسان ښکاري ښائسته
د انسان زېب و زينت دے بنه اخلاق

دې باره کښې که تپوس کړې د ناتوان
که عظمت دے خو عظمت دے بنه اخلاق

اخته دې د بنده په بندگۍ کړمه شېطانه
محروم دې د جنت لۀ زندگۍ کړمه شېطانه

زما چې د سکون او خوشحالی ابدی کور وو
بهر دې ترې په مکر و فریبۍ کړمه شېطانه

دنيا په هر قدم دې راته ډکه له سور اور کره
ککر دې زه په خپله د بنمنۍ کر مه شېطانه

د شر او د فساد دې راته هره خوا جال خور کرو
پلیت دې زه په خپله پلیتی کر مه شېطانه

هر بد عمل دې ما ته په لمسون باندې بنائسته کرو
کچکول دې په دنیا د خود غرضی کر مه شېطانه

رښیتا چې دې از میښت کښې اچولې دم په دم یم
لاهو دې په سېلاب د خود سری کر مه شېطانه

ناتوان چې استغفار یو ځلې اووایم په صدق
زړه تق به دې په شان د پوکښی کر مه شېطانه

زما د ژوند د بنائستونو بڼکلاگانو مورې
مرام به موممه زه ستا په دعاگانو مورې

چې ټوله شپه به دې په غېږ کېنې مگر څولمه زه
خوب به دې ورک ووتل زما په ژباگانو مورې

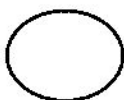
له سختې ورځې دې الله مبارک تن اوساته
چې زما سختوئې وهلې زما گرانو مورې

ته به له ډېرې خوشحالی جامو کېنې نه ځائبدي
چې به دې اولېدمه زه په خنداگانو مورې

ستا په دعا نن په دنيا کېنې هم زه غور گرحمه
ستا په دعا به يم سر په هواگانو مورې

ستا په هستۍ کېنې پتې د دين دنيا خواږه پراته دي
ئې مې سبب د دين دنيا د رڼاگانو مورې

ناتوان ساتمه د مور خيال چې په دې خپل ژوندون کېنې
په هره سخته کېنې به سر شم په اسانو مورې

زما داجی تل دې اباد غواړمه
له هره غمه دې ازاد غواړمه

کله چې هم لاس په دعا شم خدائے ته
هره دعا کښې دې زه یاد غواړمه

ستا یو تکلیف ته ټینگېدے نه شمه
په دین دنیا دې زنده باد غواړمه

چې بربادی ستا د هستی غواړی څوک
هغه هر دم خپله برباد غواړمه

د بڼه صحت او د ډېر عمر سوال دې
د خدائے په در کښې په فریاد غواړمه

ناتوان دې هره گهړی هره لحظه
د روغ بدن سره تل شاد غواړمه

د ماشوم فطرت

زما ارمان د زندگۍ وړانوی
د بچو ژوند مې غریبۍ وړانوی

هم کړې جنگونه او هم لوبې یو ځائے
سم د غرور د کور بلۍ وړانوی

په ژړا ځکه ئې خبره منم
د گلستان مې سم کلۍ وړانوی

ژوند په خندا او خوشحالی تېروی
دوی د کینې بغض مانی وړانوی

خوراک د وخت سره کوی ماشومان
د ارتکاز اوږدې لړۍ وړانوی

لکه چې دوی ته فانی بنکاري جهان
ناتوانه داسې کوټکۍ وړانوی

استاد

دا چي مونږ له روڼ سبا غواړي استاد دے
چي کامران مو خامخا غواړي استاد دے

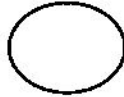
خصمانه چي د هر گل د خپل چمن کړي
هر يو گل چي په خدا غواړي استاد دے

د خپل قام د ترقي کوي فکرونه
قام چي پورته په دنيا غواړي استاد دے

چي سيال غواړي خپل وطن په کل جهان کښي
ملک له داسي تمنا غواړي استاد دے

هم همت کوي شپه ورځ د دوي د پاره
هم چي دوي لره دعا غواړي استاد دے

اے ناتوانه دے شفيق لکه د پلار وې
تل شاگرد چي په مسکا غواړي استاد دے

د وخت خزانه ستا په ما باندې قلنگ خونۀ دے
زرۀ مې نازک دے سخت د کانی او د سنگ خونۀ دے

دې پت بښيگرې وروړولې علم ته هم پام اوکړې
پښتنو وروڼو مې په کار بې ځايه تنگ خونۀ دے

راځئ چې اوگورو تاريخ د مشرانو خپلو
تاريخ ځلند مو دے ژوند دے زمونږ زنگ خونۀ دے

چې بې بلنې مې په زرۀ رنځ مېلمه شو دے نن
احساسه اوکړه ترې تپوس چېرېان په ډنگ خونۀ دے

ناتوانه هر شعر گل رنگې چې دې اوستائيلو
خيال د غزل دې د جانان په رنگ کښې رنگ خونۀ دے

سر شه په مزل د خپل مرام منزل ته اورسه
خوانه په همت د خپل مقام منزل ته اورسه

تا ته ستا د خوان همت مېوه به در رسيږي خو
ستا چي وي قابل د هغي بام منزل ته اورسه

قدر او عزت چي دي هم خپل او هم پرده او کړي
داسي د عزت او احترام منزل ته اورسه

او کړه د امن د وروري او د الفت گلان
داسي د خلوص او تنگ و نام منزل ته اورسه

ستا چي پرې دنيا او اخرت دواړه روښانه شي
داسي انسان جوړ شه د دوام منزل ته اورسه

خوانه په همت دي د اسمان په کنارو غواړم
ته په دي جذبو د نېک انجام منزل ته اورسه

زېرې شه پېغام جوړ شه ناتوانه دي اولس لره
دوئ لره په شعر د پېغام منزل ته اورسه

مزدور

ستا د فولاد غوندي بدن غواړم سنگين مزدوره
ستا په خدماتو دي مدام وي افرين مزدوره

ستا په حرکت شي برکت دخان غريب روزی کبني
سحر ما بنام چي ئي لگيا هم ماسپښين مزدوره

دا چي بنکلا ده تازگی ده په چمن د ژوندون
ستا په سبب خومره چمن بنکاری رنگين مزدوره

هر وخت خولو کبني معطر ئي خو همت لري خوان
د همه قنم مې ئي د غاړې لونگين مزدوره

يو ورځ به ستا په کورنۍ شي سباؤن د سکون
تا ته سلام چرته هم نه شي ته غمگين مزدوره

وائی ناتوان چي شا مدام داسې محنت کوي ته
خدمت راوړی به دي رنگ وایم په يقين مزدوره

ماشوم ته (مزاحيه)

ستاد دې سکول نه پتهدل بنه نه دی
 په سره غرمه دې پاڅېدل بنه نه دی
 د خپل استاد وینا په غور اوږه
 ورتنه ناجاننه کېبناستل بنه نه دی

له خپل ملگری چرې غلا او نه کړې
 شه ئې بستې نه پتول بنه نه دی

ټوله میاشت نه کوی تپوس د بچی
 چې شی خارج بیا دې راتلل بنه نه دی

چرې ملگري سره جنگ او نه کړې
بل دې جنگونو کبني چيچل بنه نه دی

ستا به سوري کشتي شان لارې خاخي
گورے نسوار درله کول بنه نه دی

بنه تربيت او بنه اخلاق واخله
چرې مويوبل ته کنخل بنه نه دی

خان له چاکوانو او جرمونو ساته
سکول دے تانه ترې جوړول بنه نه دی

سکول ته رانه شي وائي نيا مې مره وه
د نيا نيکه بهاني کول بنه نه دی

په يونيفارم کبني دې خپل سکول ته راخه
برگي جامې دې اغوستل بنه نه دی

وائي ناتوان چتي کبني خي قطار کبني
په لار مويوبل تپلو هل بنه نه دی

وطن

راته بښاسته مې د لندن وطن ئې
ته زما ځان زما بدن وطن ئې

زه دې نغمې زه دې سندرې وایم
ته مې بوستان ته مې چمن وطن ئې

ماته کشمیر ئې زما ځان وطنه
په وطنونو کښې وطن وطن ئې

سر مې له تانه شه قربان وطنه
زما مسکن زما مدفن وطن ئې

ناتوان دې هسک غواړم بېرغ په جهان
زما ارمان زما گلشن وطن ئې

بلوری

مونږ په ماشومتوب کښې هر سحر به بلوری کول
مونږ په خوشحالی تر مازېگر به بلوری کول

خومره به هر وخت مونږه په مینه مینه لویې کړې
خوند کښې مونږ دنیا نه نا خبر به بلوری کول

مونږ به په شریکه د ټول کلی ماشومان راغلو
شوق کښې د کوزچم هم د بر به بلوری کول

څه مو وه په گټه په بېلاد او په جهان پرواه
مونږه په خندا لکه اختر به بلوری کول

چا سنگ مرمړ چا په چرو چا بلورو باندي
پیل کښې مونږ مشغول په خندا سر به بلوری کول

جیب کښې د ناتوان هغه شرنګا چې اوس هم یاده شی
داسې ښکارېده چې هر منظر به بلوری کول

بجلی

بلونه ورځ تر ورځ راته زیاتیرې بجلی نشته
گرمی کنبې مې د قام بچې ورتیرې بجلی نشته

په نوم باندې بجلی دۀ نور په نشت باندې حساب دۀ
نرخونه ئې روان دی سېوا کیرې بجلی نشته

په زړۀ مې ساه ډوبی ځکه په شپه کنبې راخوره شی
بس ماشی مې په غوږو کنبې بنگیرې بجلی نشته

د کور او چم گاؤند د ماشومانو ژړا اورم
نازک زړۀ مې په دوی باندې خوږیرې بجلی نشته

هر کور کنبې مشران شپې روڼوی بجلی راتلو
خوبونه ئې د سترگونه تنبیرې بجلی نشته

ناتوانه د بجلی دا مسئله چې ټول عمری شوه
احساس زما په تن کنبې خفه کیرې بجلی نشته

راشه كۀ مې ګوري مازيګرد سوات
ګلې چرتۀ راشه په چكرد سوات

سوات زما مرکز د سېلانیانو دے
بنکاری د سېل ګرولوئے اختر د سوات

هر خواته چینی او چنارونه دی
شنه شنه چې بنکاری پری مې اختر د سوات

دی ته گلستان که پرستان اوویم
گل غوندي بنائسته دے هر بشر د سوات

خه سحر انگېزاب و هوالری
زمکه مې بنسپرازه ده سره زرد سوات

هر خواته د سوات مې رنگینی بنکاری
لگی زړه رابنکونکے هر منظر د سوات

اے ناتوانه چنی وی د مرغوپه کنبی
داسې مې سپرلی کنبی وی سحر د سوات

زما چي نن د خاورو په بلي باران وريږي
بهيرې ترنم کښې ناوگي باران وريږي

سور هار کښې چې کاوه دې د باران ارمان جانانه
اوس راشه ننداره او کره سپوږمۍ باران وريږي

جونگرې راخيږي د خوارانو غريبانو
د چاد مزو دلته په ماني باران وريږي

وريږي مې په سوات کښې هم په ټوله پښتونخوا کښې
زموږ په عليگرامه کالوني باران وريږي

باران کښې راته بيا خپل مسافر جانان رايا د شي
چې کله په زور شور کښې په تېزي باران وريږي

تېريږي د کوچيانو قافله او شړق باران د ډ
لمده شوله د گل غوندي کوچۍ باران وريږي

ناتوان د هريو شاخکي له باران اخلم خوندونه
چې کله په ورو ورو ميانه روي باران وريږي

پښتو ژبه

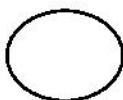
د لعلونو خزانې د زما ژبه
د وختونو اښه د زما ژبه

چې رحمان خوشحال حمزه ئې ځلولی
بڼه سپېڅلې پېمانه د زما ژبه

چې احساس مې د جذبې نغمه نغمه کړی
مستې مستې ترانه د زما ژبه

د ادب گلونه ډېر ئې ټوکولی
دردانه د دردانه د زما ژبه

زه په وړاندې ئې ناتوان ځکه ښکارېم
پښتنه د پښتنه د زما ژبه

زه دې سوکاله غواړم زه دې غواړم شاد وطنه
غږدې لرم په هره ساه د زنده باد وطنه

چې په خیرن نظر دې خاورې ته نظر کوی څوک
داسې د بنمن دې په خپل تن غواړم برباد وطنه

ته زما کور زما جونگره ئې زما مسکن ئې
فخر کوومه په تاسو تاسو یوه اولاد وطنه

ستا سره مینه مې وطنه د ایمان نخبه ده
ما ته کشمیر ئې هر تکلیف کبني مې ئې یاد وطنه

ډېر ارمانونه مې ترلی ستا وجود سره دی
په تا ژوند مې یوه په تاسو یوه اباد وطنه

ناتوان ارمان لرم چې سیال شی په همه نړۍ کبني
ته په نقشه کبني د دنیا دې شې تل بناد وطنه

خودداری

زه که یم معذوره خوبه ژوند کښې ډېر خودداریمه
زه په هر حالت باندي د خدائے شکر گزار یمه

خدائے معذور پیدا کړم خوبه ژوند کښې اهلیت لرم
زه په هر مېدان لاء روغو وروڼو هم سبقت لرم
خپل احساس سکونډی مې تل په تن حساسیت لرم

څنگ به په چا بار شم له فطرته چې بېدار یمه
زه په هر حالت باندي د خدائے شکر گزار یمه

څوک به راته گهوډ وائی ملگرو څوک به شل وائی
خبر دے داد کرکې دا نامې به راته تل وائی
دا برداشت کولے شم شل ځله او که سل وائی

تل چې په منزل کښې زه د خپل منزل په لار یمه
زه په هر حالت باندي د خدائے شکر گزار یمه

ورونو په ژوندون کښې زما هم ځنې خوبونه دی
زه هم یو انسان یم زما هم څه ارمانونه دی

دلته که څوک روغ دے که ناروغ د خدائے کارونه دی
دغه د خدائے وېش دے زه په دی قرار قرار یمه
زه په هر حالت باندي د خدائے شکر گزار یمه

خپله کړم همت ژوند کښې تل دا ده اراده زما
نه نیسمه لاس چاته هم دغه دة وعده زما
خپله دا مثال یم او کړې څوک مشاهده زما

لوړه حوصله کښې زه ناتوان ښه په معیار یمه
زه په هر حالت باندي د خدائے شکر گزار یمه

يخنى

جرسيانې خلق اغوندى کوتونه په يخنى کښې
خواره شى ډېر ملگرو خادرونه په يخنى کښې

هتکې چې شى شروع گزاره نه کيږي په دې هم
هر تن بيا بلوى خان ته اورونه په يخنى کښې

چې کله دې موسم کښې گزاره شى ډېره گرانه
بنديږي بيا سکولونه کالجونه په يخنى کښې

منگولې وې جرابې که چهترې وې په کار راشي
شروع چې کله هم شى بارانونه په يخنى کښې

چې څوک وې د يخنى د دې سامان نه نن محرومه
خالقه چې به څنگ ئې وې حالونه په يخنى کښې

که واورې په پخو کورونو نه کوى اثر خو
د خاورو استوگن توگى کورونه په يخنى کښې

گل رنگې چې ناتوان ته هغه ورځې شى رايادې
په زړه کښې ئې مزار جوړ کړى يادونه په يخنى کښې

اتل افغان ته (د کوژدنې سهره)

جوړه په مثل د ريحان او د سنبل جوړه شوه
چې د اتل جوړه شوه کوژدن يارانو

خوړه ئې او کړه د دې ډولې نه
وو پسې تلې شاه ډهيري نه
مست شو ملگري د مستي نه

د جمعې ورځ وه خوشحالي پرې يو په سل جوړه شوه
چې د اتل جوړه شوه کوژدن يارانو

اوس به ملگري راغونډه يږي
ټول به يوبل سره خنډ يږي
مشاعره به پرې جوړ يږي

بڼه مشغولاپه کښې زمونږه د يوبل جوړه شوه
چې د اتل جوړه شوه کوژدن يارانو

اوشووه كوژدن په ستمبر كښې
 خلق ترې راغلو مازيگر كښې
 شوو خوشحالي ځېگر ځېگر كښې

ځكه منزل ته يوو لاره د منزل جوړه شوه
 چې د اتل جوړه شوه كوژدن يارانو

دوه زره او يوو لس كال وو
 مياشت كښې اختر چې د سوال وو
 نن هر يو تن ځكه خوشحال وو

رديف مې يو د مې قافيه په كښې بدل جوړه شوه
 چې د اتل جوړه شوه كوژدن يارانو

ناتوانه اوليكه شه شـعرونه
 شته د ادب په كښې گلونه
 دوى ته بيان كړه خپل خيالونه

ملگرو بس د مې اوس چاربهته مكمـل جوړه شوه
 چې د اتل جوړه شوه كوژدن يارانو

فرد

د روغنتون د هر مريض اواز کښې ښکاري پېغام
د رنځ نه وړاندې دې په روغ صحت ادا کړه شکر

Pukhto.Net
پښتو

فرد

د ژوند نه نا امېده په ژوندون شي لکه مړې
ناتوانه ژوندون کړې ملگرتيا تل د ژوندو ده

قَطَعَات

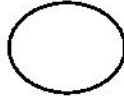
د ځان نه اوباسمه خاميانې بل کبني نۀ لتوم
چي يوه گوته بل ته نيسم څلور ځان ته راځي

چي هميشه د نورو بدو ته نظر کؤومه
په دې خبره نن احساس ځني ناتوان ته راځي

داسي شاعر ته بڼه شاعر وايمه
شعر چي د دې وخت او د عصر وائي

هغه شاعر ته شاعر نه وايمه
په پردی شعر چي خپل کسر وائي

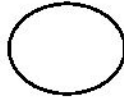
ډېر ارمانونه به ددې جهان نه وړم ځان سره
لری نفاق چې مسلمان په جهان بریه نه شی

د اتفاق مثال ئې داسې نن سبا بنسکار پرې
چا وئیل پکی ته ستا واده د مې وې باور مې نه شی

چې خپل حدونو کښې انسان اوس پرې
تور به پرې جوړ نه شی پېغوره پورې

هغه انسان ته هم ښه نه وایمه
غل زغلوې چې تر خپل کوره پورې

الله پيدا ڪر لہ دنيا زمونڙ فائدي لہ
يو ڄل به ڄو ترې نہ ڪہ شا دے ڪہ گدا دے

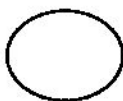
داسي متل مي مشران ڪوي اڪثر چي
نن دے ڪے سبا دے دا مال دزرغون شاه دے

Pukhto.Net

په دستر خوان چي دي پراته وي خورا ڪونه بي شمار
چرته بي وسه گاونڊي ته دي خيال ڄي او ڪنه

ازار چي تري انسان شي داسي ننگ نہ مي زپه تور دے
تباہ چي پري مخلوق شي داسي جنگ نہ مي زپه تور دے

ناتوانه چې ساز شوی دا په نیت د تباهی دی
آلې دی د نقصان توپ او تفنگ نه مې زړه تور دے

هغه ورځ دې اوساته ناتوانه په خپل یاد کښې
پوک چې اسرافیل وهی شپېلی او قیامت سور شی

څوک به درله هېڅ نفع در نه کړی هغه وخت کښې
ځان چې په ضرور شی نه په زوی شی نه په لور شی

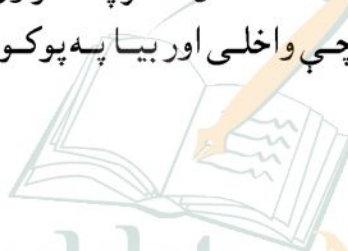
که رڼا او تعلیم غواړې خوږه وروړه
دا هنر په لیک لوستلو ازده کیږی

تجربه هم په دنیا کښې لوتی هنر دے
ځکه عقل په ټکرو ایزده کیږی

پکار دے نېک عمل د مرگ نه وړاندې هر انسان له
کله چې راشی ځنکدن بیا په توبونه کیږی

د هر زوال نه د کمال هنر پکار وی وړاندې
کله ځنگل چې واخلي اور بیا په پوکونه کیږی

Pukhto.Net

پښتو

سکونډاره راکوی باریک احساس
د خیال دې باریکو کرمه شاعر

هر تن راله راکرې دے احساس
دې خپلو او پردو کرمه شاعر

سربه خپل مات کړې خو غرنه ماتېږي
لکه په گوته چې ورنه ماتېږي

تل په يو والی شی فولاد غوندي قام
بيا خوفولاد دومره زرنه ماتېږي

چې سپرله په هر يولو روږ
 بڼه گلان پکښې سمسور وږ

ویم چې خوشه بیابان وږ
 یو جوښکښه زما کور وږ

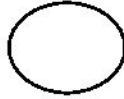
چې اولس مې وږ سوکاله
 پرې د امن څادر خور وږ

چې جذبې د ورورلی وږ
 او مسرور زما هر ورور وږ

اتفاق د مسلمان وږ
 په نړۍ د اسلام زور وږ

چې خپلواکه مې چمن وږ
 او د مینې یو انځور وږ

د امت خبرله ناتوانه
 احساسونو کښې دې شور وږ

چې په تڪليف كښې زما نن خاوند دوس كوني دے
په بې وسې خپله زما ارمان بې وس كوني دے

بې گناهي چې مې منظوره نۀ شوه هيچا ته
پوهه په دې شومه چې ما ته هر يو كس كوني دے

كه په خوله گونگ يمۀ خو چغې مې احساس وهي
بې دعا نه يم خو قسمت زما بس بس كوني دے

د زړۀ قلمه لكه زور چې دې كم شوم وي
گنې دا نۀ دۀ چې په غوږو دې اولس كوني دے

نن چې بليږي د ناتوان د سوچ تنور داسې
خوك ئې هم نۀ اوري اواز همۀ مجلس كوني دے

کؤوم نړۍ، کښې ترقۍ، ته فکر
بيا خپل وطن کښې بې کارۍ، ته فکر

په خپل اولس باندې مې ترس راشی
چې لږ شی کله مې گرانۍ، ته فکر

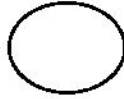
د هر یو تن کور کښې تکلیف وینمه
چې کله او کړمه بجلي، ته فکر

په مخ د هر تن خوشحالی غواړمه
چې د قام او کړم بې وسۍ، ته فکر

تکلیف د خوار برداشت کول نه شم
چې د غریب او کړم دیاړۍ، ته فکر

د خپل اولس د سوکالی د پاره
کول به غواړی قربانۍ، ته فکر

چې د قام غم مې پار کړی کله قلم
د ناتوان لږ شی شاعری، ته فکر

چې نن ساز کړو راله دومره وړان اینځور وخت
دا خورا کړو خپله ژبه کښې پېغور وخت

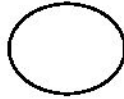
څه به بڼه وه چې مې سوچ کولې نه شوم
نن سبزی چې د حالاتو مې په اور وخت

د جهان خزان تر وړلې مې سپرلې دے
په احساس کښې پیدا کړې زما شور وخت

خدایه هغه وخت به څه د خوش حالو وی
چې سپرلې گل کړې زما زړه په کور وخت

شه نشاه دے چې گدا ځنې بادشاه کړې
ځنې وخت تخت د بادشاه هم کړې نسکور وخت

اے ناتوانه چې هر خوا سپرلې سمسور شی
خدایه داسې درنه غواړم په هر لور وخت

هېروۀ مه ، يادوۀ يادونه

تازۀ كوه مه ، وركوه غمونه

د انسان بڼه كوره بدى مه كوره

خرگندوۀ مه ، پټوه عېبونه

پېدا كوى نېكلا گلونه هر ځائ

بيا شو كوه مه ، بويوه گلونه

كه دى اوباسى څوك له خولې خبرې

خرگندوۀ مه ، پټوه رازونه

وائى ناتوان ته چې غزل مه ليكه

بس كوه ، مه تخليق كوه شعرونه

راته سيال بنكاري رنگونه د خپل كلي
چي زه وينم شنه شنه غرونه د خپل كلي

په نړۍ كښي د گندهارا په تهذيب كښي
زه لرمه تاريخونه د خپل كلي

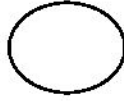
د غره څو کو کبښې د شنو غرونو په مېنځ کبښې
په غورځنگ وینم نهر ونه د خپل کلی

په بدل کبښې د پېرس که ئې څوک غواړي
ور به نه کړم بنائستونه د خپل کلی

په سیندونو چنارونو د پېر بنائسته د مے
سازؤم چې منظرونه د خپل کلی

عليگرامه ربه تل گل او گلزار کړې
سمسور غواړمه گلونه د خپل کلی

د جنت جنت خوب غواړمه تعبیر خپل
چې ناتوان لیکم شعرونه د خپل کلی

ورېځ څمار څمار څه د باران زېرے راوړی
موسم قرار قرار څه د جانان زېرے راوړی

د خیال سپرلے مې گل په جل وهلی زمکه شی
بلبل چغار چغار چې د امکان زېرے راوړی

وړمې چې د سپرلی څه بې موسمہ محسوسومہ
امېد بهار بهار مې د بوستان زېرے راوړی

نن خیال کښې مې جانان اوړی اوړی مسافر
چې دا گلزار گلزار به کوم انسان زېرے راوړی

همت هر یو انسان له ده کښې د کامیابی
په شعر کښې څار څار داسې ناتوان زېرے راوړی

د پښتو ژبې او ادب د خدمت او ډول سينگار لپاره زمانې د کار او دستار سړی پېدا کړی دی. دغې د کار سړو د جانان او د دوران ډېرې تودې سړې په ځان وړې دي په ډېرو ازغنو لارو ئې تگ کړې دے دې تودو شگو او زمکې ورله تلی سيزلی دی او تکو سرو غرمو وهلی او تور کړی دی — خودوی دا ټولې ناکړدې په روڼ تندې زغملی او د پښتو ادب د ناوې ډول سينگار ئې خدمت څه چې عبادت گڼلے دے.

او هم د دغه منډو او زیار په بدل کښې د پښتو مئینانو دوی د دستار سړی گڼلی دی. محترم پروین احمد ناتوان صېب هم د دې دستار د سړو نه یو سړے دے. د خپلې خاورې، ژبې او وطن والو لپاره ئې خپل احساسات نظم کړی دی. باید چې د ناتوان صېب دې توان ته په درنه سترگه وکتے شی.

اتل افغان شاه ډېری سوات

نېټه: ۱۵ ستمبر ۲۰۱۳ ع

